

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра економіки та фінансів підприємства

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Управління прибутком та рентабельністю підприємства

за матеріалами ТОВ «Сігнет-центр», Житомирська обл., с. Андрушки

Студента 2 курсу 1 м групи,
спеціальності 051 «Економіка»,
спеціалізації «Економіка та
безпека бізнесу»
заочної форми навчання

Омельчука
Владислава
Сергійовича

Науковий керівник —
канд. екон. наук, професор

Гуляєва Наталія
Миколаївна

Гарант освітньої програми
д-р екон. наук, проф.

Блакита Ганна
Владиславівна

Київ 2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ТА РЕНТАБЕЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	6
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ТА РЕНТАБЕЛЬНІСТЮ ТОВ «СІГНЕТ- ЦЕНТР».....	13
2.1. Аналіз стану формування прибутку підприємства та напрямів його використання.....	13
2.2. Оцінка факторів впливу на показники управління прибутком підприємства.....	19
2.3. Аналіз показників рентабельності підприємства.....	28
РОЗДІЛ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ТА РЕНТАБЕЛЬНІСТЮ ТОВ «СІГНЕТ- ЦЕНТР».....	35
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	50
ДОДАТКИ.....	55

ВСТУП

Актуальність. Прибуток та рентабельність підприємства є основними показниками економічної ефективності діяльності підприємства, успіхів та можливостей щодо виконання планів економічного та соціального розвитку, формування стійкого фінансового стану. Прибуток підприємства є джерелом власних фінансових ресурсів, які є складовою фінансового забезпечення його фінансово-господарської діяльності і при відсутності можуть бути запущені процеси виникнення фінансової кризи і, навіть, банкрутства. Дійовий механізм управління прибутком та рентабельністю передбачає створення успішних моделей управління доходами і витратами, майном в цілому, формування джерел фінансування, що дозволить забезпечити стабільний розвиток підприємства у довгостроковому періоді.

Проблематику управління прибутком та рентабельністю підприємства досліджено вітчизняними та зарубіжними вченими, такими як: Бланк І.О., Бригхем Ю.Ф., Дем'яненко Т.І., Карлюка Д.О., Павлук І.О., Поддєрьогін А.М., Покропивний С.Ф., Савицька Г. В., Савчук В.П., Ситник Г.В., Сисоєнко І.А., Філімоненко О.С., Шеремет О.О. та іншими.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є розробка практичних рекомендацій вдосконалення системи управління прибутком та рентабельністю діючого підприємства на основі розкриття теоретичних засад, діючої практики управління цими процесами.

Відповідно до мети дослідження в роботі вирішено такі **завдання**:

- розкрити теоретичні засади управління прибутком та рентабельністю підприємства;
- проаналізувати стан формування прибутку та рівня рентабельності ТОВ «Сігнет- центр» та напрямів його використання;
- проаналізувати вплив факторів, що впливають на управління прибутком та рентабельністю ТОВ «Сігнет- центр»;

- обґрунтувати пропозицій щодо вдосконалення системи управління прибутком та рентабельністю ТОВ «Сігнет- центр».

Об'єктом дослідження є процес управління прибутком та рентабельністю підприємства.

Предмет дослідження - теоретичні, методичні та практичні аспекти управління прибутком та рентабельністю підприємства.

Емпіричною базою дослідження є ТОВ «Сігнет-центр», яке знаходиться в Житомирській області, с. Андрушки. Основним видом діяльності підприємства є 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур, а також 01.13 Вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів; 01.19 Вирощування інших однорічних і дворічних культур; 01.41 Розведення великої рогатої худоби молочних порід.

Зареєстрований капітал ТОВ «Сігнет-центр» на 01.01.2021 р. складає 3964 тис. грн; майно підприємства – 2024664 тис. грн. Чистий дохід від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг за 2021 рік – 1241926 тис. грн, прибуток від операційної діяльності – 46405 тис. грн, чистий збиток – 125358 тис. грн.

Методи дослідження. При вирішенні поставлених завдань застосовувалися діалектичний метод пізнання, логічний та системний підходи, методи економічного аналізу, синтезу, порівняння, факторно-аналітичний метод, графічні методи.

Методологічно та інформаційною базою дослідження є чинні законодавчі та нормативні акти України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, матеріали фінансової та статистичної звітності підприємства, його управлінського обліку, Державно служби статистики України, інших статистичних та аналітичних публічних видань, інтернет-ресурси відповідного тематичного спрямування.

Практична значимість. Розробка рекомендації щодо підвищення якості управління прибутком та рентабельністю підприємства, що можуть

бути використані в практичній діяльності ТОВ «Сігнет-центр», що підтверджено довідкою.

Для оброблення економічної інформації, побудови таблиць, алгоритмів використано сучасні комп'ютерні технології та пакет прикладних програм Microsoft Excel.

Апробація результатів випускної кваліфікаційної роботи. Основні наукові положення і практичні результати дослідження опубліковано збірнику наукових статей студентів КНТЕУ «Економіка та фінанси підприємства», 2021 р. на тему: «Управління прибутком та рентабельністю підприємства та напрями його вдосконалення».

Структура й обсяг роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків і пропозицій, списку використаних джерел, додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ТА РЕНТАБЕЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Забезпечення необхідного рівня прибутковості та рентабельності підприємства є головною метою комерційного підприємства. В процесі управління прибутком підприємства основна роль відводиться прибутку від операційної діяльності, на частку якого припадає основна доля загального прибутку. Проаналізувавши динаміку рівня рентабельності операційної діяльності підприємств України за останні роки, можемо сказати, що спостерігалась позитивна тенденція зростання цього показника до 2020 року, це свідчить про підвищення ефективності операційної діяльності в цілому (за виключенням незначного зменшення показника у 2018 р.) [19]. Але за результатами діяльності за січень-вересень 2020 року загальна рентабельність операційної діяльності значно зменшилася: на 6,9% і склала 3,9%, що обумовлено карантинними заходами, пов'язаними з COVID-19, а відповідно суттєвим сороченням доходів підприємств. Найбільш постраждали підприємства мистецтва, спорту, розваги та відпочинку – збитковість їх операційної діяльності склала 40,6% на відміну від рентабельності діяльності у 2019 році на рівні 1,0% та підприємства тимчасового розміщування й організації харчування – збитковість 12,7% на відміну від рентабельності діяльності 10,1% у 2019 році. Крім того, збитковість операційної діяльності показали підприємства професійної, наукової та технічної діяльності (-7,8%), операції з нерухомим майном (-7,7%), освіти (-7,5%), транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності (-0,4%). Треба відзначити, що єдиним видом економічної діяльності, для якого притаманне збільшення рентабельності за 9 місяців 2020 року є інформація та телекомунікація (24,2%) [19]. Динаміка рівня рентабельності (збитковості) операційної діяльності вітчизняних підприємств наведено у табл. 1.1.

Таблиця 1.1

**Рівень рентабельності (збитковості) операційної діяльності
підприємств України, %***

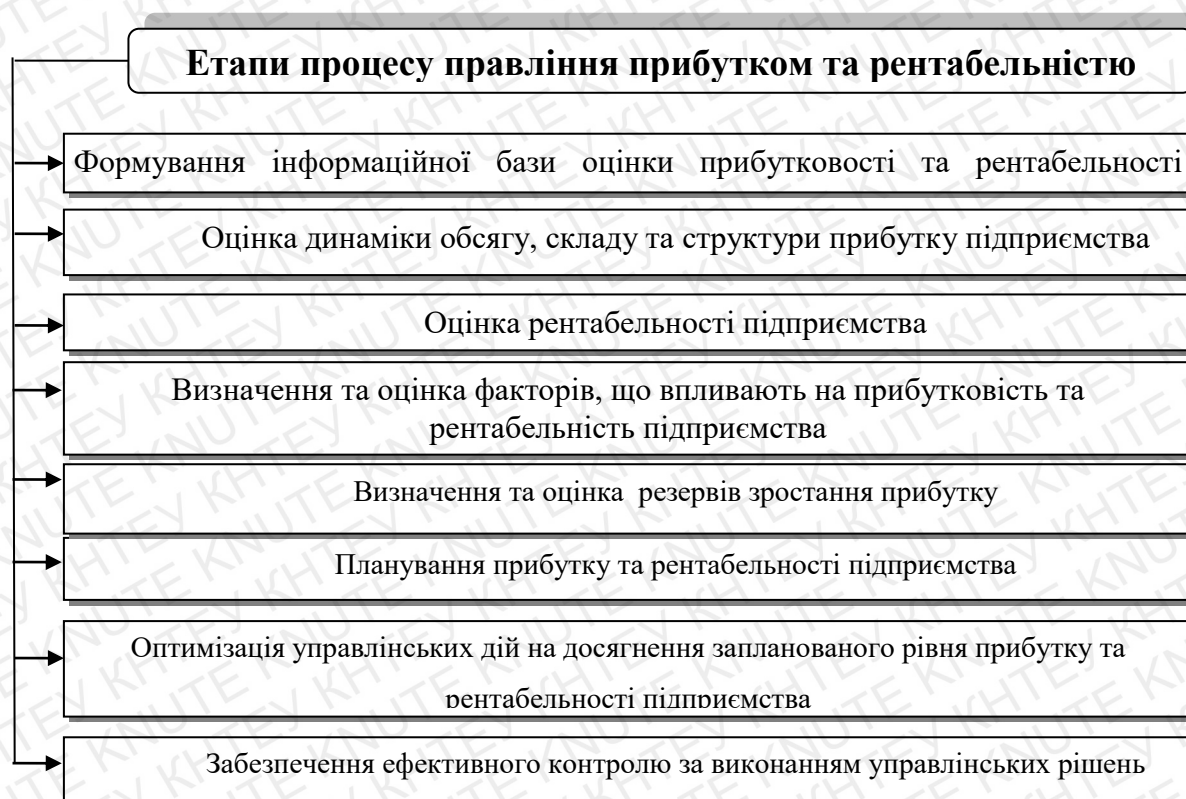
Види економічної діяльності	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р. (січень- вересень)
сільське, лісове та рибне господарство	41,7	32,4	22,4	18,3	19,2	1,6
промисловість	0,9	4,2	6,8	6,3	5,5	3,3
будівництво	-7,6	-0,4	1,6	3,0	4,6	2,0
оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	-0,9	15,8	18,8	23,3	25,3	16,2
транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	1,1	5,1	-1	-1,6	4,1	-0,4
тимчасове розміщення й організація харчування	-17,3	-0,8	7,8	8,6	10,1	-12,7
інформація та телекомунікації	0,5	8,5	13,8	13,1	15,4	24,2
фінансова та страхова діяльність	-8,9	-4,8	2,8	1,2	7,8	5,8
операції з нерухомим майном	-33,4	-8,1	6,2	16,3	34,7	-7,7
професійна, наукова та технічна діяльність	-1,1	17,6	19,4	8,9	26,2	-7,8
діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	-11,9	-3,9	2,6	0,1	7,0	2,5
освіта	5,7	5,6	3,7	5,8	11,0	-7,5
охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	-0,6	4,5	3,3	3,7	3,0	7,6
мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	-25,3	-16,5	-15,5	-1,5	1,0	-40,6
надання інших видів послуг	7,3	5,1	-0,4	2,7	6,1	-8,2
Усього	1,0	7,4	8,8	8,1	10,2	3,9

* складено за даними Державної служби статистики України [19]

Таким чином, значне зниження рентабельності вітчизняних підприємств та збитковість деяких видів економічної діяльності свідчить про необхідність підвищення ефективності управління прибутком та рентабельністю підприємств з урахуванням ситуації, пов'язаної з пандемією COVID-19.

Як показали проведені дослідження [6,30,53], загалом процес управління прибутком та рентабельністю підприємства здійснюється у

рамках реалізації загальної політики управління фінансами підприємства та схематично представлений на рис. 1.1.

Рис. 1.1. Основні етапи процесу управління прибутком та рентабельністю підприємства

Так, ефективне управління прибутком та рентабельністю підприємства в першу чергу залежить від якості інформаційної бази, до якої доцільно віднести дані бухгалтерського та управлінського обліку, фінансову та податкову звітність, планові показники прибутковості та рентабельності діяльності підприємства, інформацію про зовнішнє середовище (ринки збуту, конкурентів, ситуацію на фінансовому ринку та ін.). На основі систематизованої інформації відбувається детальний аналіз прибутковості підприємства за попередні періоди: розраховуються абсолютні та відносні показники динаміки прибутку підприємства, визначається структура прибутку та джерела його формування, проводиться оцінка збалансованості обсягу прибутку та інших ключових економічних показників підприємства

(доходи, витрати, майно підприємства, джерела фінансування майна та ін.). При оцінці розподілу прибутку підприємства досліджується структура його розподілу за ключовими напрямками: відрахування, передбачені чинним законодавством; використання (споживання) та капіталізація (реінвестування) прибутку. Метою цього етапу є оцінка збалансованості інтересів суб'єктів економічних відносин підприємства (власників, працівників, топ-менеджерів), а також спроможності підприємства до самофінансування свого динамічного розвитку.

Наступним етапом є оцінка відносного рівня прибутковості, тобто рентабельності підприємства на підставі відповідних показників. В цілому всі показники рентабельності доцільно систематизувати на наступні групи [2,6,32,52]:

- показники рентабельності реалізованої продукції (дохідні показники): рентабельність (збитковість) доходу від реалізації; рентабельність (збитковість) доходу від операційної діяльності;
- показники рентабельності витрат (витратні показники): загальна рентабельність (збитковість) витрат господарської діяльності; рентабельність (збитковість) операційних витрат; чиста рентабельність (збитковість) витрат господарської діяльності;
- показники рентабельності активів: рентабельність (збитковість) сукупного капіталу; рентабельність (збитковість) власного капіталу; рентабельність (збитковість) позикового капіталу;
- показники рентабельності капіталу: рентабельність (збитковість) майна; рентабельність (збитковість) необоротних активів; рентабельність (збитковість) оборотних активів.

Алгоритм розрахунку даних показників рентабельності наведено у додатку А.

На формування управління прибутком та рентабельністю підприємства впливають фактори зовнішнього та внутрішнього середовища. Так, до зовнішніх факторів належать: політична стабільність; економічні умови

господарювання; державне регулювання діяльності підприємства; податкова політика держави; кредитна політика держави; платоспроможний попит споживачів; розвиток діяльності цивільних організацій споживачів товарів і послуг; інфраструктура та кон'юнктура ринку; конкуренція; рівень корупції та ін. Ці фактори не залежать від діяльності підприємства, однак можуть значно вплинути на величину його прибутку.

Внутрішні фактори, що впливають на управління прибутком та рентабельністю підприємства, доцільно поділити на виробничі й невикробничі. Виробничі фактори характеризують наявність і використання засобів та предметів праці, трудових і фінансових ресурсів та, у свою чергу, діляться на екстенсивні й інтенсивні. Екстенсивні фактори впливають на процес одержання прибутку та рентабельність через кількісні зміни: обсяг виробництва та реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); видатки на покупку матеріалів і сировини; собівартість; обсяг виробничих ресурсів; тривалість використання ресурсів та ін. Інтенсивні фактори впливають на процес одержання прибутку та рентабельність через «якісні» зміни: прогресивна технологія виробництва та реалізації; якість сировини та матеріалів; номенклатура та асортимент продукції; підвищення продуктивності устаткування і його якості; прискорення оборотності оборотних коштів; підвищення кваліфікації та продуктивності роботи персоналу; зниження матеріалоемності продукції; удосконалення організації праці й більш ефективне використання фінансових ресурсів і ін. До невикробничих факторів відносяться: цінова політика підприємства; організація роботи зі стягнення дебіторської заборгованості та позовної роботи; ділова репутація підприємства та ін.

Треба відзначити, що при здійсненні фінансово-господарчої діяльності всі ці фактори перебувають у тісному взаємозв'язку й взаємозалежності.

Дослідження показали, що ефективним інструментом оцінки основних факторів впливу на прибуток підприємства є аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу реалізації та прибутку (CVP-аналіз; «Cost - Volume - Profit»). Цей вид

аналізу зводиться до оцінювання економічних меж (критичних обсягів) діяльності підприємства [6]. CVP-аналіз на практиці досить часто називають аналізом точки беззбитковості. Під точкою беззбитковості розуміють такий обсяг виробництва і такий чистий дохід від реалізації, що забезпечує покриття усіх витрат підприємства, тобто фінансовий результат буде дорівнюватися нулю. Точку беззбитковості в економічній літературі також називають критичною точкою або точкою рівноваги. Він дозволяє оптимізувати пропорції між змінними і постійними витратами; між ціною і обсягами реалізації продукції; мінімізувати підприємницький ризик; оцінювати та прогнозувати фінансові результати для розробки ефективних управлінських рішень.

Визначення точки беззбитковості здійснюється на підставі наступних формул:

$$\text{Точка беззбитковості} = \frac{\text{Постійні витрати}}{\text{Коефіцієнт валової маржі}} \quad (1.1)$$

$$\text{Коефіцієнт валової маржі} = \frac{\text{Валова маржа}}{\text{Дохід від реалізації}} \quad (1.2)$$

$$\text{Валова маржа} = \text{Чистий дохід від реалізації} - \text{Змінні витрати} \quad (1.3)$$

$$\text{Точка мінімального рівня рентабельності} = \frac{\text{Постійні витрати} + \text{Мінімальний прибуток}}{\text{Коефіцієнт валової маржі}} \quad (1.4)$$

Управління прибутком та рентабельністю підприємства повинне базуватися на багатоваріантному підході до розроблення управлінських рішень. Як показали проведені дослідження основними підходами до організації управління прибутком та рентабельністю підприємства є системний, комплексний, процесний, ситуативний, маркетинговий, адміністративний [6,30,53]:

– системний підхід розглядається як сукупність взаємозалежних елементів, що має вихід (мету), вхід (ресурси), зв'язок із зовнішнім середовищем, зворотний зв'язок;

- комплексний підхід направлений на врахування технічних, екологічних, економічних, організаційних, соціальних, психологічних і інших аспектів управління і їх взаємозв'язків, що впливають на результативні показники діяльності підприємства;
- процесний підхід розглядає систему через взаємопов'язані функції управління, що діють в ній послідовно та безперервно і які формують кінцевий результат роботи підприємства у вигляді прибутковості;
- ситуаційний підхід оснований на визначенні основних факторів зовнішнього і внутрішнього середовища, які впливають в кожній конкретній ситуації, відповідно до цього направлений на застосування різних методів управління, які найбільшим чином в цих умовах будуть сприяти досягненню цілей забезпечення рентабельності;
- маркетинговий підхід: вибір стратегії управління здійснюється на основі аналізу існуючих та прогнозування майбутніх потреб споживачів, життєвих циклів продукції, що впливають на структуру асортименту для забезпечення максимальної рентабельності роботи підприємства;
- адміністративний підхід полягає в регламентації функцій, прав, обов'язків, нормативів якості, витрат, та інших елементів у нормативних актах підприємства (стандарти, накази, розпорядження, інструкції, положення і т. п.) у процесі управління прибутком.

Кожний з наведених підходів до управління прибутком та рентабельністю підприємства має свої особливості та переваги застосування, тому доцільним є їх комплексне використання.

Таким чином, основними показниками економічної ефективності діяльності підприємства є прибуток та рентабельність. Процес управління прибутком та рентабельністю підприємства включає ряд послідовних етапів, здійснюється у рамках реалізації загальної політики управління фінансами підприємства на підставі комплексного використання підходів щодо його організації.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ТА РЕНТАБЕЛЬНІСТЮ ТОВ «СІГНЕТ-ЦЕНТР»

2.1. Аналіз стану формування прибутку підприємства та напрямів його використання

ТОВ «Сігнет-центр» розпочало свою діяльність у 2012 році та знаходиться у Житомирська обл., с. Андрушки. Основним видом діяльності підприємства є вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур. Станом на 31 грудня 2020 року підприємство обробляє землю площею 27,9 тис. гектарів; володіє зерновим елеваторами загальною ємністю 60 тис. тон зернових в с. Андрушки та 36 тис. тон зернових в с. Козятин; володіє цукровим заводом, який розташований в с. Андрушки.

На підставі даних фінансової звітності підприємства (Додаток Б) проведемо дослідження стану формування прибутку ТОВ «Сігнет-центр» (табл. 2.1).

Таким чином, за результатами розрахунків можна зробити висновки стосовно зменшення ефективності роботи підприємства у 2020 році і отримання збитку. Так, чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ТОВ «Сігнет-центр» за останній період на відміну від 2019 року має негативну тенденцію до зменшення на 305810 тис. грн. або на 19,78%, що свідчить про суттєве скорочення реалізації сільськогосподарської продукції. Відповідно собівартість реалізованої продукції ТОВ «Сігнет-центр» також має тенденцію до зменшення, але темп її зменшення (13,08%) є меншим ніж зменшення чистого доходу від реалізації, що є негативним фактором і свідчить про збільшення витратоемкості продукції підприємства. Таким чином, якщо в 2019 році валовий прибуток збільшився на 119378 тис. грн або на 75,11%; то у 2020 році даний показник зменшився на 139832 тис. грн або на 50,24%.

Таблиця 2.1

Оцінка показників формування фінансових результатів

ТОВ «Сігнет-центр» у 2018-2020 рр.

Показники	Обсяг, тис.грн.			Абсолютний приріст, тис.грн.		Темп приросту, %	
	2018 р.	2019р.	2020р.	2019 / 2018	2020/ 2019	2019 / 2018	2020/ 2019
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	982510	1547736	1241926	565226	-305810	57,53	-19,76
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	823562	1269410	1103432	445848	-165978	54,14	-13,08
<i>Валовий прибуток (збиток)</i>	<i>158948</i>	<i>278326</i>	<i>138494</i>	<i>119378</i>	<i>-139832</i>	<i>75,11</i>	<i>-50,24</i>
Інші операційні доходи	384278	125822	235880	-258456	110058	-67,26	87,47
Адміністративні витрати	34824	68795	85085	33971	16290	97,55	23,68
Витрати на збут	54206	118647	98658	64441	-19989	118,88	-16,85
Інші операційні витрати	83991	80248	144226	-3743	63978	-4,46	79,73
<i>Фінансовий результат від операційної діяльності : прибуток (збиток)</i>	<i>370205</i>	<i>136458</i>	<i>46405</i>	<i>-233747</i>	<i>-90053</i>	<i>-63,14</i>	<i>-65,99</i>
Інші фінансові доходи	870	1646	317	776	-1329	89,20	-80,74
Інші доходи	669	72804	37878	72135	-34926	10782,51	-47,97
Фінансові витрати	28080	77993	94643	49913	16650	177,75	21,35
Інші витрати	1481	14544	115315	13063	100771	882,04	692,87
<i>Фінансовий результат до оподаткування: прибуток (збиток)</i>	<i>342183</i>	<i>118347</i>	<i>(125358)</i>	<i>-223836</i>	<i>-243705</i>	<i>-65,41</i>	<i>-205,92</i>
Витрати (дохід) з податку на прибуток	0	0	0	0	0	0,00	0,00
<i>Чистий фінансовий результат: прибуток (збиток)</i>	<i>342183</i>	<i>118347</i>	<i>(125358)</i>	<i>-223836</i>	<i>-243705</i>	<i>-65,41</i>	<i>-205,92</i>

Інші операційні доходи ТОВ «Сігнет-центр» за досліджуємий період не мали визначеної тенденції зміни: у 2019 рр. мали негативну тенденцію до зменшення, але у 2020 р. вони збільшилися на 110058 тис. грн або на 87,47% за рахунок збільшення доходів від операційної оренди.

Адміністративні витрати протягом всього аналізованого періоду мали негативну тенденцію до зростання: на 97,55% та на 23,68% відповідно у 2019

р. та 2020 р., що обумовлено в основному збільшенням більшої частини витрат, спрямованих на обслуговування та управління підприємством.

Витрати на збут у 2019 році зростали значно більшими темпами, ніж чистий дохід від реалізації: 118,88% та 57,53%, а у 2020 році їх зниження було нижче ніж зниження чистого доходу (16,85% та 19,78% відповідно), що негативно вплинуло на формування фінансового результату від операційної діяльності.

Інші операційні витрати ТОВ «Сігнет-центр» на відміну від позитивного зниження у 2019 році, у 2020 році мають негативну тенденцію до значного зростання на 63978 тис. грн або на 79,73% в основному за рахунок витрат від операційної курсової різниці та витрат на резерв сумнівних боргів.

Таким чином, протягом всього періоду дослідження фінансовий результат від операційної діяльності ТОВ «Сігнет-центр» мав негативну тенденцію до значного зниження: на 233747 тис. грн або на 63,14% у 2019 р. та на 90053 тис. грн або на 65,99% у 2020 р., що обумовило отримання прибутку у розмірі 46405 тис. грн.

Фінансовий результат до оподаткування ТОВ «Сігнет-центр» протягом періоду дослідження має негативну тенденцію до зменшення на 223836 тис. грн або на 65,41% у 2019 році та на 243705 тис. грн або на 205,92% у 2020 році, що призвело до отримання збитку у розмірі 125358 тис. грн. Така ситуація пояснюється значним зростанням інших витрат, що представлені в основному курсовими різницями, які нараховані на заборгованість в валюті. Так, якщо інші витрати зросли у 2019 р. на 13063 тис. грн або на 65,41%, то у 2020 р. їх збільшення склало вже 100771 тис. грн або 692,87%. Також негативну тенденцію мають збільшення фінансових витрат, пов'язаних з залученням короткострокового банківського кредиту (на 49913 тис. грн або на 177,75% у 2019 р. та на 16650 тис. грн або на 21,35% у 2020 р.). Інші фінансові доходи та інші доходи у 2020 р. також мають негативну тенденцію до зменшення на відміну від їх зростання у 2019 р.

У зв'язку з тим, що підприємство відноситься до 4 групи платників податків – сільськогосподарських виробників, то податок на прибуток не нараховувався, відповідно чистий фінансовий результат є тотожним фінансовому результату до оподаткування: чистий прибуток у 2018 та 2019 році (342183 тис. грн та 118347 тис. грн відповідно) та чистий збиток за результатами діяльності 2020 року у сумі 125358 тис. грн.

Динаміка фінансових результатів ТОВ «Сігнет-центр» наведена на рис. 2.1.

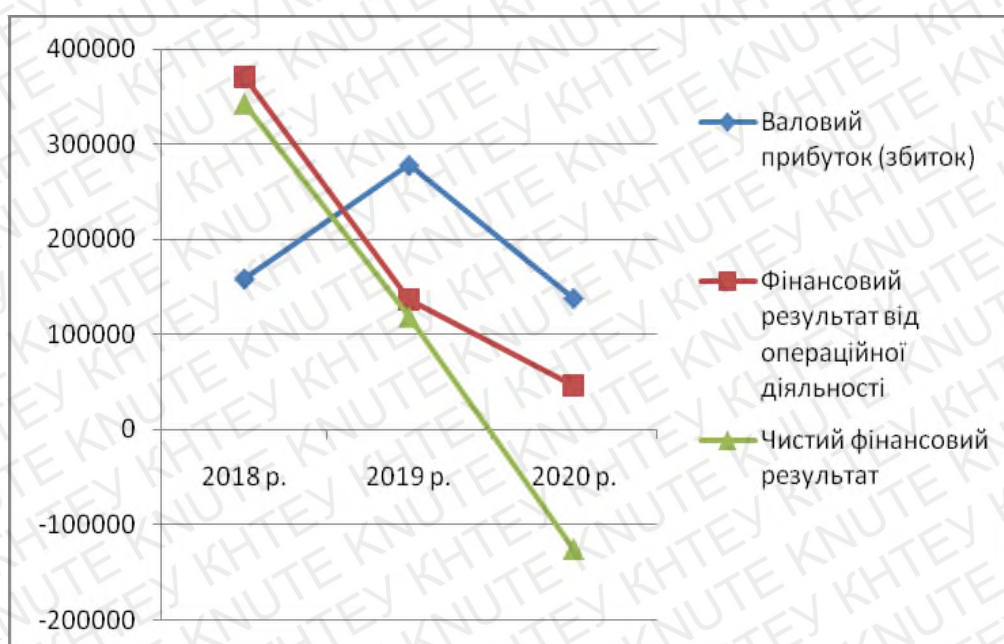

Рис. 2.1 Динаміка фінансових результатів ТОВ «Сігнет-центр» у 2018-2020 рр., тис. грн.

Проведемо оцінку стану формування фінансових результатів підприємства у розрізі видів діяльності (табл. 2.2).

На відміну від попередніх років у 2020 році єдиним прибутковим видом діяльності підприємства була інша операційна діяльність, за всіма іншими видами діяльності підприємство отримало збиток. Найбільше занепокоєння викликає збитковість реалізації сільськогосподарської

продукції, тобто основна діяльність підприємства, яка повинна бути основним джерелом формування прибутку.

Таблиця 2.2

Динаміка обсягу фінансових результатів ТОВ «Сігнет-центр» у розрізі видів діяльності за 2018 – 2021 рр., тис. грн

Показники	Обсяг, тис.грн.			Абсолютний приріст, тис.грн.		Темп приросту, %	
	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2019 / 2018	2020/ 2019	2019 / 2018	2020/ 2019
Фінансовий результат від реалізації: прибуток (збиток)	69918	90884	-45249	20966	-136133	29,99	-149,79
Фінансовий результат від іншої операційної діяльності: прибуток (збиток)	300287	45574	91654	-254713	46080	-84,82	101,11
Фінансовий результат від фінансової діяльності: прибуток (збиток)	-27210	-76347	-94326	-49137	-17979	180,58	23,55
Фінансовий результат від іншої діяльності: прибуток (збиток)	-812	58260	-77437	59072	-135697	-7274,88	-232,92
Чистий фінансовий результат: прибуток (збиток)	342183	118371	-125358	-223812	-243729	-65,41	-205,90

За результатами діяльності у 2020 році підприємство отримало збиток у розмірі 45249 тис. грн, що на 136133 тис. грн або на 149,79% менше, ніж у попередньому році. Дана ситуація більшою мірою обумовлена скороченням реалізації практично за всіма видами продукції як на зовнішньому, так і на внутрішньому ринках у зв'язку з пандемією COVID-19. Отримання прибутку від іншої операційної діяльності за весь період дослідження пов'язано з перевищенням доходу від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковується по справедливій вартості. Так, на відміну від зменшення прибутку від іншої операційної діяльності у 2019 році на 254713 тис. грн або на 84,82%, у 2020 році прибуток має позитивну тенденцію до зростання на 46080 тис. грн або на 101,11%.

Від'ємний результат за фінансовою діяльністю підприємства має позитивну тенденцію до зменшення: у 2019 році на 49137 тис. грн або на 180,58% та у 2020 році на 17979 тис. грн або на 23,55%. На відміну від прибутку від іншої діяльності у 2019 році (58260 тис. грн), у 2020 році підприємство отримало збиток у розмірі 77437 тис. грн, що в основному обумовлено втратами від неопераційних курсових різниць.

Динаміка обсягу фінансових результатів у розрізі видів діяльності ТОВ «Сігнет- центр» наведено на рис. 2.2.

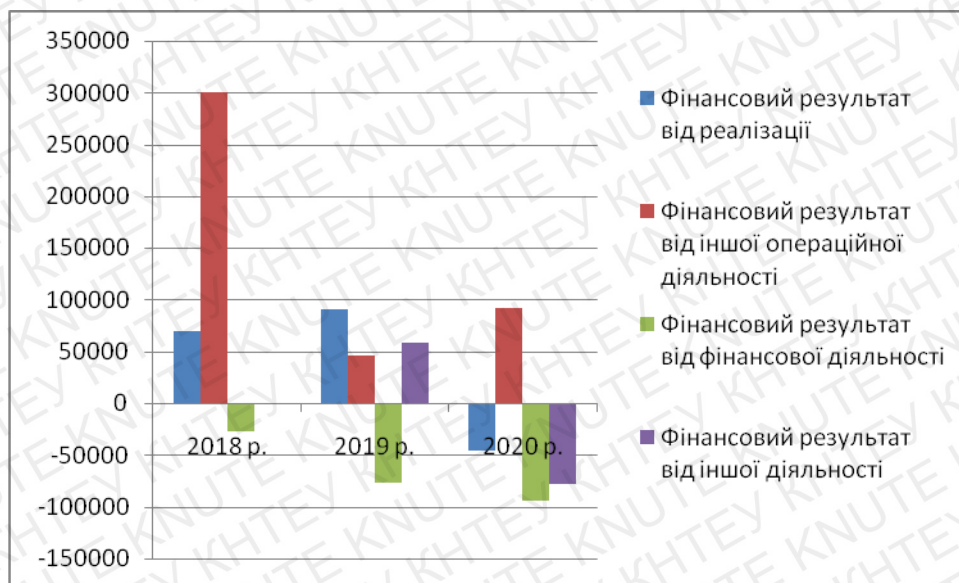

Рис. 2.2 Динаміка фінансових результатів ТОВ «Сігнет-центр» у розрізі різних видів діяльності у 2018-2020 рр., тис. грн.

Аналіз розподілу прибутку наведено у табл. 2.3.

Таблиця 2.3

**Аналіз видів прибутку ТОВ «Сігнет-центр»
за 2018 – 2020 рр., тис. грн**

Показники	Обсяг, тис.грн.		
	2018 р.	2019 р.	2020 р.
Нерозподілений прибуток (на початок року)	457426	799609	941005
Інші зміни, виправлення помилок	0	23025	39768
Чистий прибуток (збиток)	342183	118371	-125358
Нерозподілений прибуток (на кінець року), тис. грн	799609	941005	855415

У 2018 р. та у 2019 р. чистий прибуток не споживався, а повністю капіталізувався, що збільшило нерозподілений прибуток підприємства на 31.12.2019 р. на 141396 тис. грн або на 17,68%, а отриманий за результатами діяльності чистий збиток зменшив суму нерозподіленого прибутку на 85590 тис. грн або на 9,1%.

Таким чином проведений аналіз свідчить про зменшення ефективності роботи підприємства у 2020 році і отримання збитку. Єдиним прибутковим видом діяльності підприємства була інша операційна діяльність, за всіма іншими видам діяльності підприємство отримало збиток.

2.2 Оцінка факторів впливу на показники управління прибутком підприємства

Багатогранний характер прибутку і різноманітність його видів свідчить про те, що необхідним є аналіз умов, які забезпечують функціонування механізму управління прибутком підприємством.

Як було визначено раніше, основними факторами, які впливають на управління прибутком підприємства, є доходи та витрати.

Що стосується доходів ТОВ «Сігнет-центр», то треба відзначити, що продукція реалізується як підприємствам України, так і підприємствам розташованим за межами митної території України. Так, у 2020 році дохід від реалізації продукції всередині України становив 442766 тис. грн (36%), а дохід від реалізації продукції на експорт – 799160 тис. грн (64%).

Використовуючи дані форми 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» структура доходів підприємства наведено у табл. 2.4.

Отже, найбільшу частку в структурі доходів ТОВ «Сігнет-центр» протягом всього періоду, що аналізується, займає чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг): від 71,80% до 88,54%, питома вага якого у 2019 році значно збільшується (на 16,74%), а у 2020 році навпаки

зменшується на 6,62%. Треба відзначити значну частку інших операційних доходів: від 7,20 до 28,08%, які також не мають визначеної тенденції зміни. Отже, в цілому частка доходів від операційної діяльності підприємства 95,74% до 99,89%, а інші доходи практично відсутні, що свідчить про необхідність активізації доходів від фінансово-інвестиційної діяльності підприємства.

Таблиця 2.4

Аналіз структури доходів ТОВ «Сігнет-центр» за 2018 – 2020 рр., %

Показники	Питома вага			Абсолютний приріст питомої ваги	
	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2019 / 2018	2020 / 2019
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	71,80	88,54	81,92	16,74	-6,62
Інші операційні доходи	28,08	7,20	15,56	-20,89	8,36
Інші фінансові доходи	0,06	0,09	0,02	0,03	-0,07
Інші доходи	0,05	4,16	2,50	4,12	-1,67
Всього доходів	100,00	100,00	100,00	x	x

Динаміка структури доходів ТОВ «Сігнет-центр» наведена на рис. 2.3.

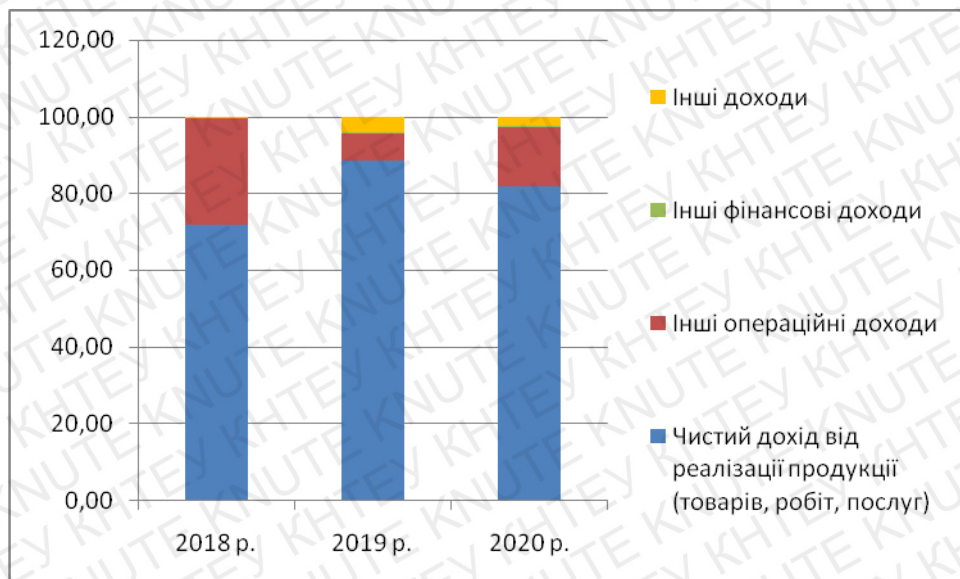

Рис. 2.3 Динаміка структури доходів ТОВ «Сігнет-центр» за 2018 – 2020 рр., %

У зв'язку з тим, що найбільшу частку в структурі доходів підприємства займає чистий дохід від реалізації, доцільним є проаналізувати його склад та джерела отримання (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Динаміка обсягу та складу доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ТОВ «Сігнет-центр» у розрізі його видів за 2019 – 2020 рр., тис. грн

Показники	Обсяг, тис.грн.		Абсолютний приріст, тис.грн	Темп приросту, %
	2019 р.	2020 р.		
Дохід від реалізації кукурудзи	791742	530527	-261215	-32,99
Дохід від реалізації продуктів цукрового виробництва	144594	292737	148143	102,45
Дохід від реалізації сої	237110	81594	-155516	-65,59
Дохід від реалізації пшениці	86828	67230	-19598	-22,57
Дохід від реалізації іншої продукції рослинництва	18763	7601	-11162	-59,49
Дохід від реалізації товарів	230776	177885	-52891	-22,92
Дохід від надання послуг та інших продажів	37923	84352	46429	122,43
Загальна сума доходу від реалізації	1547736	1241926	-305810	-19,76

Отже, у 2020 році на підприємстві спостерігається негативна тенденція до значного зменшення реалізації всіх видів сільськогосподарської продукції за винятком доходу від реалізації продуктів цукрового виробництва (приріст на 148143 тис.грн на 102,45%) та доходу від надання послуг та інших продажів (приріст на 46429 тис. грн або на 122,4%), що і обумовило загальне зниження суми чистого доходу від реалізації на 305810 тис. грн або на 19,76%.

Графічно динаміка складових чистого доходу від реалізації підприємства наведено на рис. 2.4.

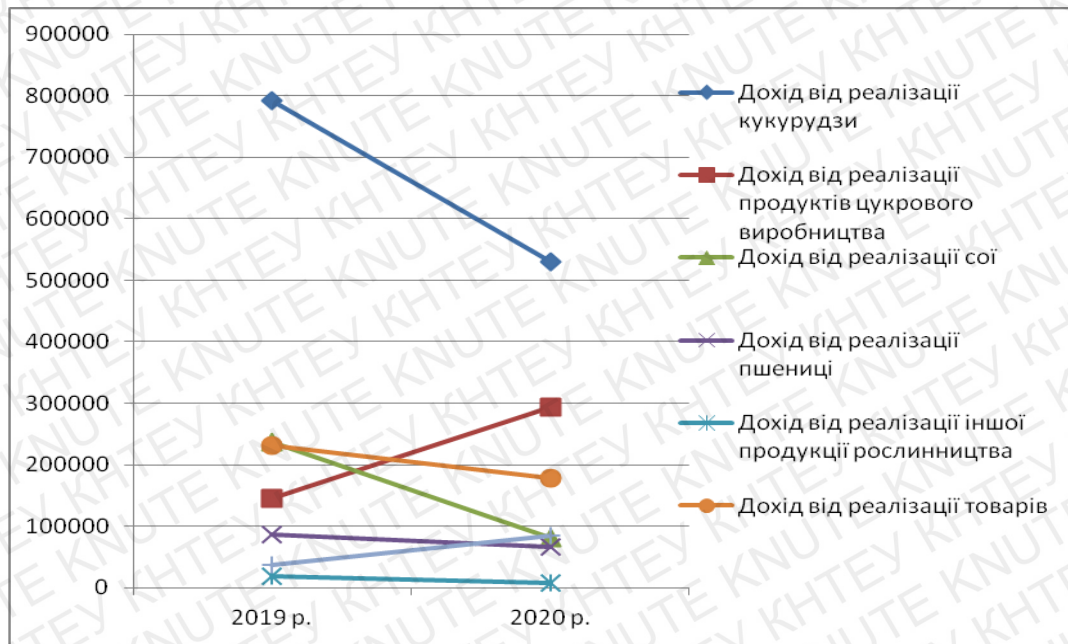

Рис. 2.4. Динаміка обсягу та складу доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ТОВ «Сігнет-центр» у розрізі видів за 2019 – 2020 рр., тис. грн.

В процесі управління формуванням прибутку важливим фактором є структура доходу від реалізації (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Динаміка структури доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ТОВ «Сігнет-центр» у 2019 – 2020 рр.,%

Показники	Обсяг, тис.грн.		Абсолютний приріст питомої ваги
	2019 р.	2020 р.	
Дохід від реалізації кукурудзи	51,15	42,72	-8,44
Дохід від реалізації продуктів цукрового виробництва	9,34	23,57	14,23
Дохід від реалізації сої	15,32	6,57	-8,75
Дохід від реалізації пшениці	5,61	5,41	-0,20
Дохід від реалізації іншої продукції рослинництва	1,21	0,61	-0,60
Дохід від реалізації товарів	14,91	14,32	-0,59
Дохід від надання послуг та інших продажів	2,45	6,79	4,34
Загальна сума доходу від реалізації	100	100	0

Отже, у 2019-2020 рр. найбільша питома ваги припадала на дохід від реалізації кукурудзи, який у 2020 році зменшився на 8,44% і склав 42,72%. Значно збільшилася частка доходу від реалізації продуктів цукрового виробництва з 9,34% у 2019 р. до 23,57% у 2020 р. Також значною та стабільною є питома вага доходів від реалізації товарів – більш ніж 14%. Найменшою є частка доходу від реалізації іншої продукції рослинництва: 1,21% та 0,61% відповідно у 2019 р. та 2020 р. (рис. 2.5).

Рис. 2.5. Структура доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ТОВ «Сігнет-центр» у 2020 рр.,%

Далі проаналізуємо структуру витрат підприємства (табл. 2.7).

Дані таблиці свідчать, що найбільша питома вага витратах підприємства припадає на собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг): від 67,23% до 80,26%, треба відзначити поступове зменшення частки собівартості. Але якщо у 2019 році витратомісткість продукції зменшилась на 0,018 і склала 0,82, що є позитивною тенденцією, то у 2020 році спостерігається негативна тенденція до збільшення витратомісткості на

0,068, тобто собівартість в кожній гривні чистого доходу від реалізації на кінець періоду дослідження складає 88,8 коп.

Таблиця 2.7

Аналіз структури витрат ТОВ «Сігнет-центр» у 2019 – 2020 рр., %

Показники	Питома вага			Абсолютний приріст питомої ваги	
	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2018 / 2019	2019 / 2020
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	80,26	77,90	67,23	-2,36	-10,67
Адміністративні витрати	3,39	4,22	5,18	0,83	0,96
Витрати на збут	5,28	7,28	6,01	2,00	-1,27
Інші операційні витрати	8,19	4,92	8,79	-3,26	3,86
Фінансові витрати	2,74	4,79	5,77	2,05	0,98
Інші витрати	0,14	0,89	7,03	0,75	6,13
Всього витрат	100,00	100,00	100,00	x	x

Динаміка структури витрат підприємства наведена на рис. 2.6.

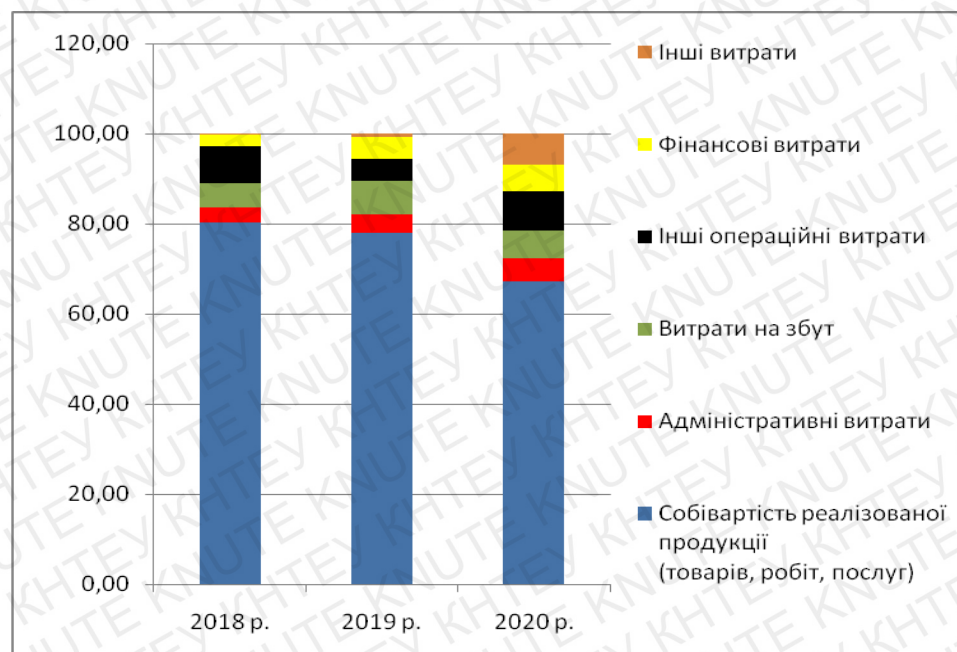

Рис. 2.6 Динаміка структури витрат ТОВ «Сігнет-центр» у 2018 – 2020 рр., %

Таким чином на відміну від зниження частки собівартості реалізації та інших операційних витрат, зростає питома вага адміністративних витрат, фінансових та інших витрат.

Враховуючи значну частку в витратах підприємства собівартості, необхідним є розгляд її складових (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

Динаміка обсягу та складу собівартості реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ТОВ «Сігнет-центр» за 2019 – 2020 рр., тис. грн

Показники	Обсяг, тис.грн.		Абсолютний приріст, тис.грн	Темп приросту, %
	2019 р.	2020 р.	2020/2019	2020/2019
Зміна запасів на кінець періоду	269160	109282	-159878	-59,40
Знос та амортизація	90169	146168	55999	62,10
Паливо та енергетика	120902	103573	-17329	-14,33
Оренда	40478	8914	-31564	-77,98
Заробітна плата та відповідні нарахування	107839	108633	794	0,74
Послуги	78892	64208	-14684	-18,61
Добрива	141607	80122	-61485	-43,42
Засоби захисту рослин	84992	68154	-16838	-19,81
Посівні матеріали	57602	17906	-39696	-68,91
Податки	15356	16382	1026	6,68
Інші витрати	262413	380090	117677	44,84
Всього	1269410	1103432	-165978	-13,08

Отже, у 2020 році на підприємстві спостерігається позитивна тенденція до зменшення практично всіх видів витрат, що в основному спричинено зменшенням обсягу реалізації, але як було з'ясовано вище, у 2020 році характерна негативна тенденція до збільшення витратомісткості реалізації. Найбільше зменшення витрат в абсолютному вимірі припадає на зміну запасів на кінець періоду (-159878 тис. грн), а найбільше зростання – на інші витрати (+117677 тис. грн). У відносному вимірі найбільший темп зниження спостерігався для витрат на оренду (-77,98%), на посівні матеріали

(-68,91%) та зміну запасів на кінець періоду (-59,40%). Але найбільшими темпами зростали знос і амортизація (62,1%) та інші витрати (44,84%).

Графічно динаміка складових собівартості реалізації підприємства наведено на рис. 2.7.

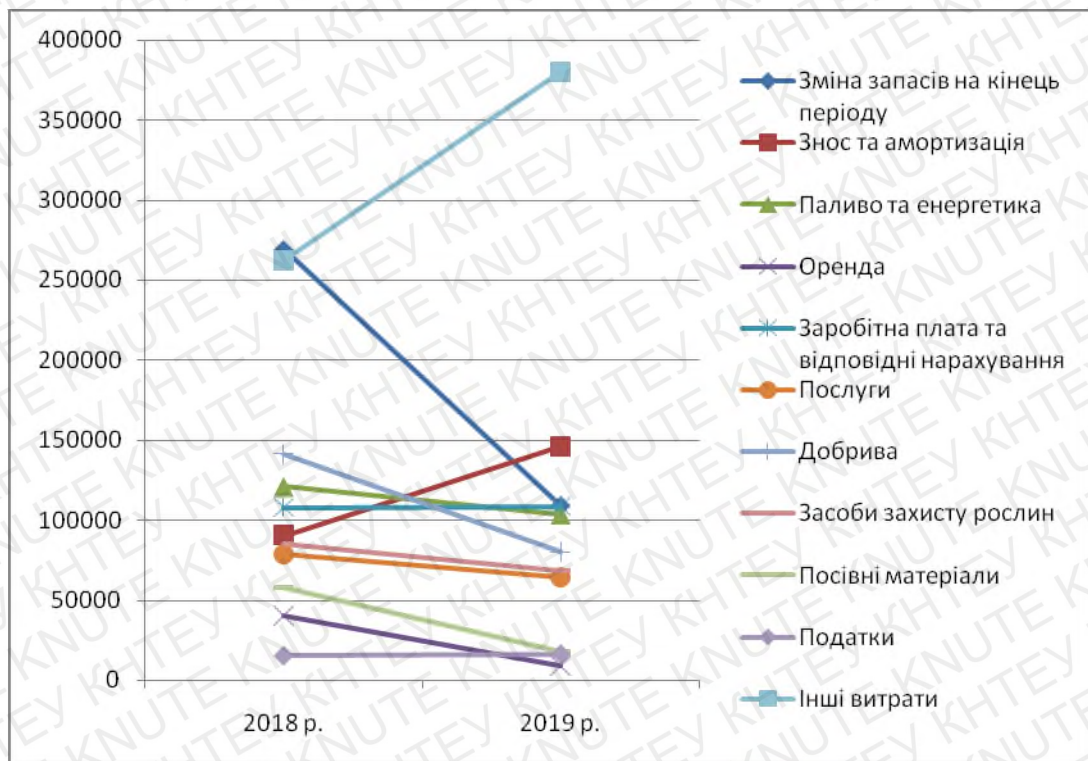

Рис. 2.7. Динаміка обсягу складових собівартості від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ТОВ «Сігнет-центр» у 2019 – 2020 рр., тис. грн.

В процесі управління формуванням прибутку важливим фактором є оцінка структури складових собівартості від реалізації (табл. 2.9).

Отже, у 2019-2020 рр. найбільша питома ваги припадала на інші витрати, які у 2020 році збільшилися на 13,77% і склали 34,45%. Значно збільшилася частка зносу та амортизації: з 7,10% у 2019 р. до 13,25% у 2020 р. Найменшою є частка витрат на оренду: 3,19% та 0,81% відповідно у 2019 р. та 2020 р.; витрат на посівні матеріали (4,54% та 1,62 відповідно) та податки у складі собівартості (1,21% та 1,48% відповідно).

Таблиця 2.9

**Динаміка структури складових собівартості від реалізації продукції
(товарів, робіт, послуг) ТОВ «Сігнет-центр» у 2019 – 2020 рр.,%**

Показники	Обсяг, тис.грн.		Абсолютний приріст питомої ваги
	2019 р.	2020 р.	2020/2019
Зміна запасів на кінець періоду	21,20	9,90	-11,30
Знос та амортизація	7,10	13,25	6,14
Паливо та енергетика	9,52	9,39	-0,14
Оренда	3,19	0,81	-2,38
Заробітна плата та відповідні нарахування	8,50	9,85	1,35
Послуги	6,21	5,82	-0,40
Добрива	11,16	7,26	-3,89
Засоби захисту рослин	6,70	6,18	-0,52
Посівні матеріали	4,54	1,62	-2,91
Податки	1,21	1,48	0,27
Інші витрати	20,67	34,45	13,77
Всього	100,00	100,00	0,00

Схематично структура собівартості підприємства наведена на рис. 2.8.

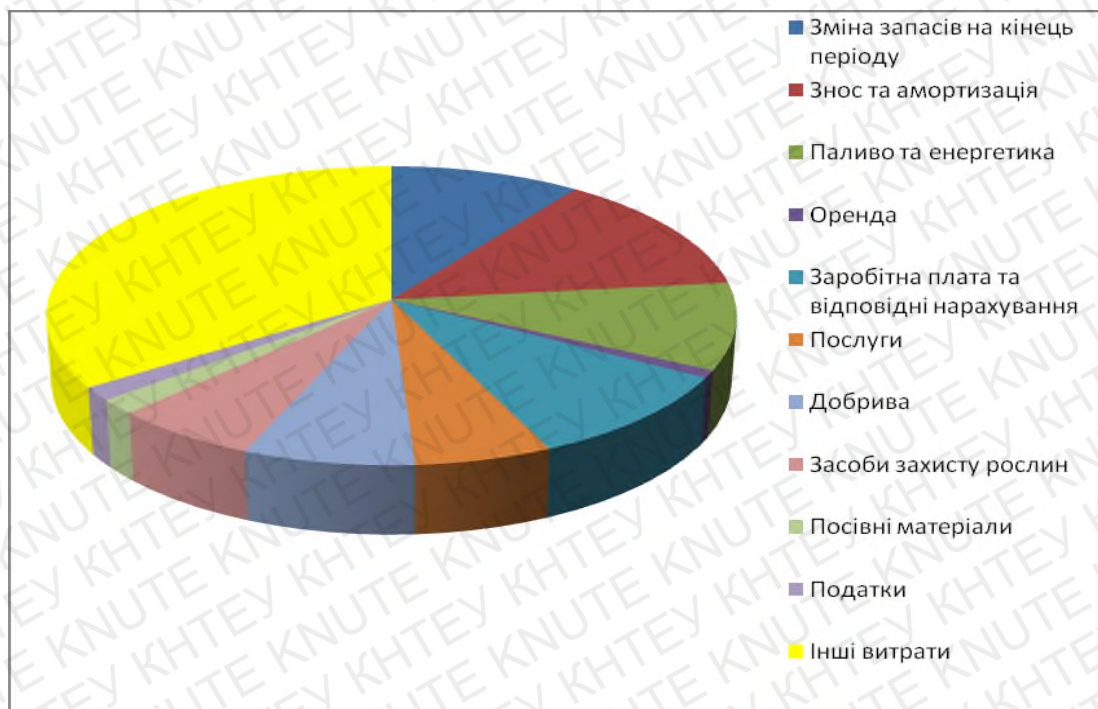

Рис. 2.8. Структура собівартості від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ТОВ «Сігнет-центр» у 2020 рр.,%

Отже, оцінка динаміка зміни обсягу та структури доходів та витрат підприємства дозволила визначити вплив факторів на формування фінансових результатів підприємства. Найбільшу частку в структурі доходів підприємства за весь період, що досліджується, займає чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Встановлено, що на підприємстві спостерігається негативна тенденція до значного зменшення реалізації практично всіх видів сільськогосподарської продукції, а найбільшою за обсягом та часткою є дохід від реалізації кукурудзи. В структурі витрат найбільша питома вага притаманна собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), а в її складі найбільшими є інші витрати. Незважаючи на позитивну тенденцію до зменшення практично всіх видів витрат, що відносяться до собівартості виявлено негативну тенденцію до збільшення витратомісткості реалізації за рахунок перевищення темпу падіння доходу від реалізації над собівартістю.

2.3 Аналіз показників рентабельності підприємства

Показники рентабельності відображають ефективність роботи підприємства, що націлене на отримання прибутку у короткостроковій та довгостроковій перспективі, вказують на якість управлінських рішень, які стосуються фінансової, операційної та інвестиційної діяльності підприємства.

Оцінка показників рентабельності доходів ТОВ «Сігнет-центр» у 2018 - 2020 рр. наведено у табл. 2.10.

Таким чином, рентабельність реалізації у 2020 році значно знижується. Так, кожна гривня чистого доходу від реалізації генерувала тільки 11,15 коп валового прибутку, що на 6,83 коп. менше, ніж у 2019 році, а на 1 грн доходу від операційної діяльності припадало тільки 3,14 коп прибутку від

операційної діяльності (менше на 5,01 коп.), 1 грн загальної суми доходів забезпечує отримання 4,61 коп чистого збитку.

Таблиця 2.10

**Динаміка показників рентабельності доходів ТОВ «Сігнет-центр» у
2019 – 2020 рр.,%**

Показники	2018	2019	2020	Абсолютний приріст	
				2020/ 2019	2020/ 2019
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	982510	1547736	1241926	565226	-305810
Дохід від операційної діяльності	2351316	3223313	2721752	871997	-501561
Загальна сума доходів	2351316	3223313	2721752	1882278	871997
Валовий прибуток	158948	278326	138494	119378	-139832
Фінансовий результат від операційної діяльності : прибуток	370205	136458	46405	-233747	-90053
Чистий фінансовий результат: прибуток (збиток)	342183	118347	-125358	-223836	-243705
Рентабельність доходу від реалізації	16,18	17,99	11,15	1,81	-6,83
Рентабельність доходу від операційної діяльності	27,09	8,15	3,14	-18,93	-5,01
Загальна рентабельність (збитковість) доходів господарської діяльності	14,55	3,67	-4,61	-10,88	-8,28

Для визначення негативної тенденції зниження рентабельності у 2020 році здійснимо факторний аналіз рентабельності доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - Рр:

- рентабельність доходу від реалізації за фактичним валовим прибутком і базисним чистим доходом від реалізації (Рр’):

$$Pp' = 138494/1547736 * 100\% = 8,95\%$$

- зміна рентабельності реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за рахунок зменшення валового прибутку:

$$Pp' - Pp_{2019} = 8,95\% - 17,99\% = -9,04\%$$

- зміна рентабельності реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за рахунок зменшення чистого доходу від реалізації:

$$Pp_{2020} - Pp' = 11,15\% - 8,95\% = 2,2\%$$

Таким чином зменшення валового прибутку на 139832 тис. грн обумовило зменшення рентабельності доходу від реалізації на 9,04%, а зменшення чистого доходу від реалізації на 305810 тис. грн спричинило зростання рентабельності реалізації на 2,2%.

Оцінка показників рентабельності витрат ТОВ «Сігнет-центр» у 2018 - 2020 рр. наведено у табл. 2.11.

Таблиця 2.11

Динаміка показників рентабельності витрат ТОВ «Сігнет-центр»

Показники	2018	2019	2020	Абсолютний приріст	
				2020/ 2019	2020/ 2019
Валовий прибуток, тис. грн	158948	278326	138494	119378	-139832
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток, тис. грн	370205	136458	46405	-233747	-90053
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток (збиток), тис. грн	342183	118347	-125358	-223836	-243705
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн	823562	1269410	1103432	445848	-165978
Витрати операційної діяльності, тис. грн	996583	1537100	1431401	540517	-105699
Загальна сума витрат, тис. грн	1026144	1629637	1641359	603493	11722
Рентабельність виробничих витрат, %	19,30	21,93	12,55	2,63	-9,37
Рентабельність операційних витрат, %	37,15	8,88	3,24	-28,27	-5,64
Загальна рентабельність (збитковість) витрат господарської діяльності, %	33,35	7,26	-7,64	-26,08	-14,90

Таким чином, рентабельність виробничих витрат і рентабельність витрат мають у 2020 році негативну тенденцію до зменшення. Так, кожна гривня виробничих витрат генерувала 12,55 коп валового прибутку, що на

9,37 копійок менше, ніж у 2019 році; а кожна гривня операційних витрат обумовила отримання 3,24 копійок прибутку від операційної діяльності, що на 5,64 коп менше, ніж у попередньому році. Що стосується показника загальної рентабельності витрат господарської діяльності, то за результати 2020 року підприємство отримало збиток, що обумовило його від'ємне значення.

Для визначення такої негативної тенденції рентабельності витрат у 2020 році здійснимо факторний аналіз загальної рентабельності витрат господарської діяльності (Рв):

- рентабельність витрат господарської діяльності за фактичним фінансовим результатом до оподаткування і базисними витратами (Рв'):

$$Рв' = 118347/1026144 * 100\% = 11,53\%$$

- зміна рентабельності витрат господарської діяльності за рахунок зростання витрат:

$$Рв' - Рв_{2019} = 11,53\% - 33,35\% = - 21,82\%$$

- зміна рентабельності витрат господарської діяльності за рахунок зменшення прибутку до оподаткування:

$$Рв_{2020} - Рв' = 7,26\% - 11,53\% = - 4,27\%$$

Таким чином, вплив двох факторів був негативним: зростання витрат на 603493 тис. грн обумовило зниження рентабельності витрат на 21,82%, а зменшення прибутку до оподаткування на 125358 тис. грн спричинило зменшення рентабельності витрат на 4,27%.

Оцінка показників рентабельності капіталу (активів) ТОВ «Сігнет-центр» у 2018 - 2020 рр. наведено у табл. 2.12.

Таким чином, у 2020 р. всі показники рентабельності майна (капіталу) на відміну від попередніх років мають від'ємне значення, тобто є показниками збитковості, що обумовлено отриманим чистим збитком. Так, на кожну гривню майна підприємства припадає 5,96 коп. чистого збитку, на відміну від 6,1 коп. чистого прибутку у попередньому році; на 1 грн власного капіталу підприємства припадає 12,05 коп. чистого збитку, на відміну від

11,46 коп. чистого прибутку у 2019 році; на 1 грн позикового капіталу підприємства припадає 11,79 коп. чистого збитку, на відміну від 13,02 коп. чистого прибутку у попередньому році. В останньому році, що аналізується, на 1 грн необоротних активів підприємства припадає 9,61 коп. чистого збитку, на відміну від 13,03 коп. чистого прибутку у 2019 році, а 1 грн оборотних активів забезпечує отримання 15,68 коп. чистого збитку.

Таблиця 2.12

Динаміка показників рентабельності капіталу (активів)

ТОВ «Сігнет-центр» у 2019 – 2020 рр.,%

Показники	2018	2019	2020	Абсолютний приріст	
				2020/ 2019	2020/ 2019
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток (збиток)	342183	118347	-125358	-223836	-243705
Чистий прибуток (збиток)	342183	118347	-125358	-223836	-243705
Фінансові витрати	28080	77993	94643	49913	16650
Середня сума сукупного капіталу (майна)	1566298,5	1941181	2104028,5	374882,5	162847,5
Середня сума власного капіталу	990490,5	1032379	1040406,5	41888,5	8027,5
Середня сума позикового капіталу	575808	908802	1063622	332994,0	154820,0
Середня сума необоротних активів	524186	908079	1304421	383893,0	396342,0
Середня сума оборотних активів	1042112,5	1033102	799607,5	-9010,5	-233494,5
Рентабельність (збитковість) сукупного капіталу (майна)	21,85	6,10	-5,96	-15,75	-12,05
Рентабельність (збитковість) власного капіталу	34,55	11,46	-12,05	-23,08	-23,51
Рентабельність (збитковість) позикового капіталу	59,43	13,02	-11,79	-46,40	-24,81
Рентабельність (збитковість) необоротних активів	65,28	13,03	-9,61	-52,25	-22,64
Рентабельність (збитковість) оборотних активів	32,84	11,46	-15,68	-21,38	-27,13
Економічна рентабельність (збитковість)	23,64	10,11	-1,46	-13,52	-11,57

Кожна гривня, що вкладено в майно підприємства забезпечує отримання в 2020 році 1,46 коп. економічних результатів (збитку до оподаткування та фінансових витрат) в порівняння з 10,11 коп. позитивного фінансового результату.

Динаміка зміни показників рентабельності підприємства наведено на рис. 2.9.

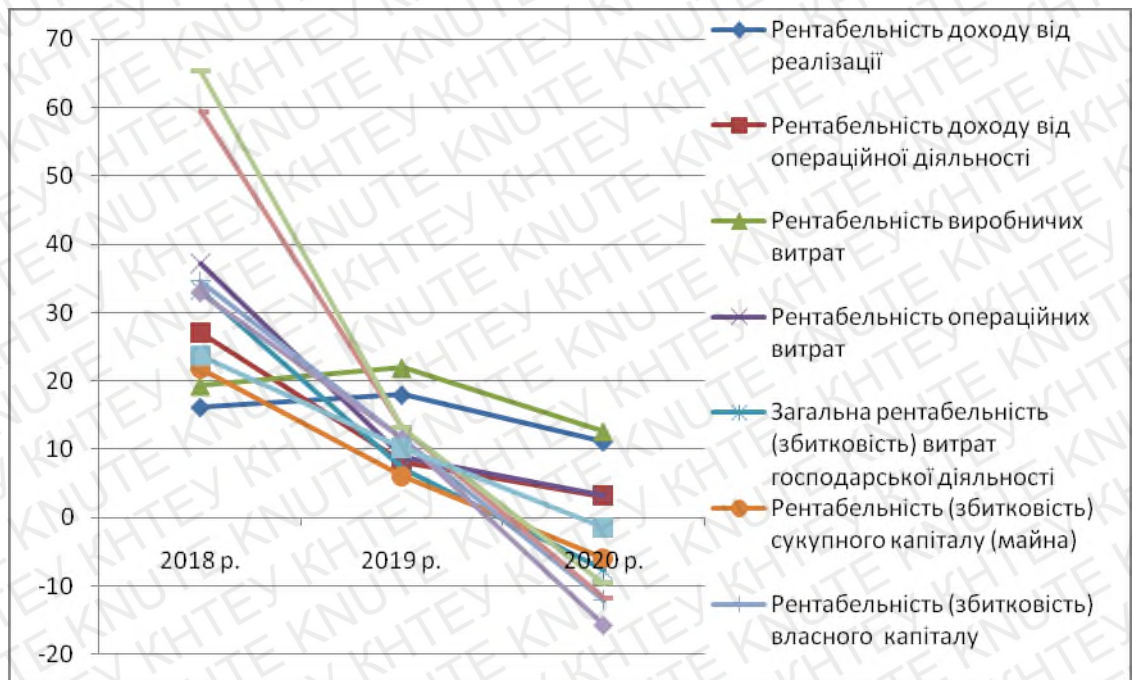

Рис. 2.9. Динаміка показників рентабельності ТОВ «Сігнет-центр» у 2018-2020 рр.,%

Для визначення негативної тенденції рентабельності ресурсів підприємства у 2020 році здійснимо факторний аналіз рентабельності майна (Рм):

- рентабельність (збитковість) майна за фактичним чистим фінансовим результатом (чистий збиток) і базисною сумою майна (Рм'):

$$Рм' = -125358/1941181 * 100\% = -6,46\%$$

- зміна рентабельності (збитковості) майна за рахунок зростання майна:

$$Рм' - Рм_{2019} = -6,46\% - 6,1\% = -12,56\%$$

- зміна рентабельності (збитковості) майна за рахунок отримання чистого збитку:

$$P_{M2020} - P_{M'} = -5,96\% - (-6,46) = 0,50\%$$

Таким чином, за рахунок зростання майна на 162847,5 тис. грн збитковість майна збільшилася на 12,56%, а отримання чистого збитку, що зменшило позитивний фінансовий результат на 243705 тис. грн збільшило показник на 0,5%.

Таким чином, визначено фактори, які у 2020 році призвели до збитковості підприємства, що дозволяє розробити відповідні управлінські рішення, щодо виходу підприємства з зони збитковості.

РОЗДІЛ 3

ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ТА РЕНТАБЕЛЬНІСТЮ ТОВ «СІГНЕТ-ЦЕНТР»

Процес управління прибутком підприємства характеризується тим, що пріоритетним є формування прибутку від операційної діяльності. Адже саме вона приносить «левову частину» прибутку підприємству.

Головним фактором підвищення прибутковості безумовно є збільшення обсягів виробництва та реалізації сільськогосподарської продукції. Здійснити це можна двома шляхами: за рахунок збільшення кількості залучених у виробництво факторів (екстенсивний шлях) та за рахунок поліпшення технологій (інтенсивний шлях). Для того щоб ТОВ «Сігнет-центр» в сучасних економічних умовах працювало стабільно та досягало достатнього рівня прибутковості, пропонуємо такі шляхи і методи збільшення його прибутку і рентабельності:

- нарощення обсягів вирощування та реалізації сільськогосподарської продукції (кукурудзи, сої, пшениці) за рахунок підвищення врожайності з 1 га;
- збільшення продуктивності тваринницького напрямку як за рахунок зростання поголів'я дійних корів, так і за рахунок підвищення надоїв на одну корову;
- поліпшення якості сільськогосподарської продукції, а також збільшення жирності та вмісту білка в молоці;
- комплектування техніки додатковим обладнанням, покликаним підвищити точність висіву та якість збирання врожаю;
- оптимізація норм висіву та норм внесення добрив і ЗЗР для отримання високого показника урожайності за рахунок застосування систем точного землеробства (систем глобального позиціонування GPS, аерофотознімків та знімків із супутників, спеціального програмного забезпечення та ін.);

- доведення обсягу послуг з доробки насіння (калібрування, протруєння та фасування зерна) до фактичної виробничої потужності лінії (дозавантаження діючої лінії);
- подальше нарощування обсягів цукрового виробництва за рахунок дозавантаження виробничих потужностей, що можливо за рахунок як підвищення врожайності власного цукрового буряка, так і переробки сировини сторонніх замовників;
- розширення обсягу надання елеваторних послуг (послуг сушіння, зберігання, очистки а також викупу зерна);
- продаж зайвої б/в сільськогосподарської техніки та іншого майна з використанням власних та сторонніх інформаційних ресурсів;
- зниження собівартості продукції за рахунок більш раціонального використання матеріальних ресурсів, виробничих потужностей і площ, робочої сили і робочого часу;
- постійне проведення маркетингового аналізу ринку, поведінки споживачів і конкурентів;
- постійне підвищення кваліфікації персоналу;
- грамотна побудова договірних відносин із постачальниками, посередниками, покупцями та ін.

Розглянемо більш детально основні запропоновані заходи.

Основним видом діяльності ТОВ «Сігнет-центр» є вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур [35]. Так, земельний масив Групи компаній СІГНЕТ розміщений компактно, відстань між найбільш віддаленими полями – 80 км. Всі території мають оптимальне поєднання родючих ґрунтів, достатньої кількості опадів, літньої температури для забезпечення оптимальних умов росту. Техніка комплектується додатковим обладнанням, покликаним підвищити точність висіву та якість збирання. Застосування систем точного землеробства (систем глобального позиціонування GPS, аерофотознімків та знімків із супутників, спеціального програмного забезпечення та ін.) дозволяє збирати якісну

інформацію для розрахунку оптимальних норм висіву та норм внесення добрив і ЗЗР і в результаті отримувати високі показники урожайності. Відповідно, нарощення обсягів реалізації сільськогосподарської продукції є основним напрямком зростання доходу від реалізації підприємства, а відповідно, його прибутковості та рентабельності.

Як було зазначено вище, значна частка в доході від реалізації припадає на виробництво цукру. Наявність цукрового заводу забезпечує вертикальну інтегрованість напрямків діяльності Групи компаній СІГНЕТ – від вирощування буряка до виробництва цукру. Наявність власної сировинної бази знижує залежність від зовнішніх постачальників та покращує якісні показники. Потужність переробки цукрових буряків складає 2800 т на добу. Але виробничі потужності недозагружені: так у 2020 році сезон цукровиробництва на заводі закінчився 30 листопада і склав 49 діб [35]. Це найкоротший сезон за весь період і найменша кількість переробленого цукрового буряка в порівнянні з іншими роками починаючи з 2013 року. Так, за результатами діяльності 2020 року переробило тільки 140,3 тис. т буряка, вироблено 18,9 тис.т цукру, вихід цукру склав 13,6% (для порівняння: у 2017 році перероблено 232,5 тис. т. цукрового буряка, вихід цукру – 33,3%). Така ситуація обумовлена зниженням врожайності цукрового буряка, що спричинено погодними умовами та відсутністю переробки для сторонніх замовників.

Динаміка урожайності культур підприємства наведено на рис. 3.1.

Треба зазначити, що структура посівних площ підприємства не зазнала суттєвих змін за весь період дослідження: превалює частка кукурудзи: 54%-60%, на другому місці знаходиться соя: 16-20%, на долю цукрового буряка припадає 12-14%, а на озиму пшеницю – 8-11%. Підприємством планується оптимізація структури посівних площ: зменшення частки кукурудзи до 55%, сої до 6%, озимої пшениці до 7%, натомість частка соняшника буде дорівнювати 19% (це найбільш рентабельний вид продукції).

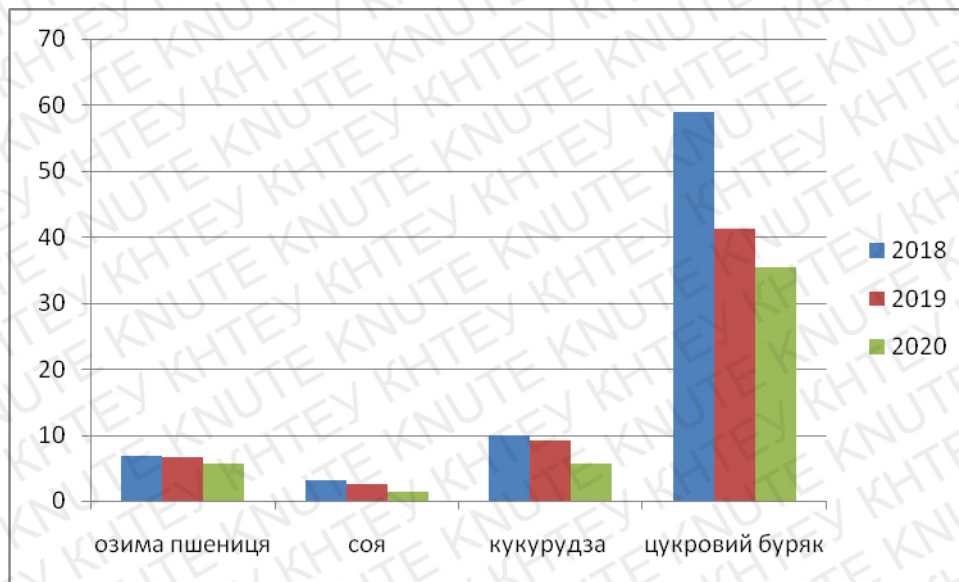

Рис. 3.1. Урожайність культур ТОВ «Сігнет-центр» у 2018-2020 рр., %

Крім того, ТОВ «Сігнет-центр» має лінію з доробки насіння потужністю 6 т/год та надає послуги із калібрування, протруєння та фасування зерна але виробничі потужності недозавантажені. Обладнання лінії забезпечує якісне очищення та сортування насіння за розміром і вагою з подальшим його протруюванням та фасуванням у біг-бег чи мішкотару за один прохід. Лінія оснащена норіями особливої конструкції, гексагональними та прутковими решетами та гравітаційним сепаратором, які максимально запобігають травмуванню насіння в процесі його доробки. Відповідно, збільшення даного виду послуг також буде сприяти підвищенню ефективності господарської діяльності підприємства.

Важливим напрямком зростання доходу підприємства є збільшення надання елеваторних послуг. Так, ТОВ «Сігнет-центр» має два елеватори силосного типу: у с. Андрушки Житомирської обл. та у с. Козятин Вінницької області. Елеватор у с. Андрушки має можливість одночасного зберігання 60 тис. т зернових. Є технічна можливість приймання 5500 т кукурудзи на день, відвантаження у залізничні вагони 2500 т на день [35]. Окремою перевагою є можливість одночасного приймання двох культур. Елеватор у с. Козятин має можливість одночасного зберігання 36

тис.т зернових. Тобто підприємства має можливості розширення обсягу надання даних послуг.

Одним із важливих напрямів ТОВ «Сігнет-центр» є збільшення об'ємів виробництва за рахунок збільшення продуктивності корів – такою є стратегія тваринницького напрямку підприємства. Так, молочне поголів'я з 2012 року і до сьогодні скоротилося втричі і наразі становить 600 дійних корів [35]. Проте показник надоїв на одну корову з року в рік зростає. На 2021 планується збільшити показник надоїв на одну корову до 10 тис. кг на рік на 1 фуражну корову. Підприємство не розраховувати на значне зростання надоїв, але головною задачею ставлять покращити здоров'я тварин, зростання якості молока, збільшення жирність та вмісту білку.

Треба відзначити, що ТОВ «Сігнет-центр» працює з великою кількістю постачальників. Основними критеріями, що впливають на вибір постачальника, є якість товарів (послуг), ділова репутація постачальника та його фінансовий стан, що є можливим за рахунок здійснення закупівель через сервіс електронних тендерних закупівель APS-тендер.

Збільшення доходу підприємства і відповідно підвищення прибутку можливо за рахунок реалізації сільськогосподарської техніки, що вже була в експлуатації та не використовується в господарській діяльності. Важливим напрямком оптимізації даного напрямку є своєчасне оновлення інформації стосовно продажу як на власному сайті підприємств, так і за рахунок розміщення інформації на інших спеціалізованих сайтах.

Значну увагу підприємству потрібно приділити фактичному збільшенню собівартості реалізованої продукції, що в даному випадку може призвести до зниження прибутковості підприємств. Вплив на величину собівартості продукції, а, отже, і прибутку, залежить від того, наскільки раціонально і економно витрачаються матеріальні ресурси – адже частка матеріальних витрат у складі собівартості зазвичай коливається від 60% до 90%. Отже, при плануванні прибутковості підприємства необхідно, перш за все, звернути увагу на формування собівартості продукції. Зниження

матеріальних витрат у сільськогосподарському виробництві можна досягти за рахунок удосконалення: 1) організації матеріально-технічного постачання; 2) нормування матеріалів; 3) використання доходів; 4) технології виробництва; 5) організації виробництва і праці; 6) планування й стимулювання виробництва.

Таким чином, реалізація запропонованих заходів забезпечить прибутковість та рентабельність підприємства.

З урахуванням збитковості реалізації ТОВ «Сігнет-центр» у 2020 році першочерговим завданням є забезпечення мінімально необхідних обсягів виробництва (реалізації) сільськогосподарської продукції та послуг на підставі розрахунку точки беззбитковості та досягнення підприємством мінімального рівня рентабельності реалізації у 2021 році на рівні 10%.

Розрахуємо точку беззбитковості підприємства на підставі методики, що наведено у 1 розділі роботи (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

**Визначення точки беззбитковості ТОВ «Сігнет-центр» у 2020 р.,
тис. грн**

№	Показники	2020 р.
1	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	1241926
2	Витрати на реалізовану продукцію (товари, роботи, послуги)	1287175
3	Фінансовий результат від реалізації: (збиток)	-45249
4	Постійні витрати	798048,5
5	Змінні витрати	489126,5
6	Валова маржа (п.1 – п.5)	752799,5
7	Коефіцієнт валової маржи (п.6 / п.1)	0,61
8	Точка беззбитковості (п.4 / п.7)	1316575

Таким чином, щоб досягнути зони прибутковості підприємству потрібно збільшити обсяг реалізації на 74649 тис. грн. (1241926-1316575) або на 6%.

З урахуванням планової рентабельності мінімальний прибуток від реалізації підприємства у плановому році буде дорівнювати 160558 тис. грн.

Точка мінімального рівня рентабельності (плановий чистий дохід від реалізації) з урахуванням точки беззбитковості та планової рентабельності в 10% буде дорівнювати: 1581454 тис. грн. $((798048,5+160558) / 0,61)$.

Інформація щодо фінансових результатах підприємства у плановому періоді наведено у табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Планування фінансових результатів ТОВ «Сігнет-центр», тис.грн

Показники	Звітний період	Плановий період	Абсолютний приріст	Темп приросту
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	1241926	1581454	339528	27,34
Витрати на реалізовану продукцію (товари, роботи, послуги)	1287175	1420706,5	133532	10,37
Фінансовий результат від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг): прибуток (збиток)	-45249	160747,5	205997	-455,25
Інші операційні доходи	235880	260380	24500	10,39
Інші операційні витрати	144226	166826	22600	15,67
Фінансовий результат від іншої операційної діяльності: прибуток (збиток)	91654	93554	1900	2,07
Фінансовий результат від операційної діяльності : прибуток (збиток)	46405	254301,5	207897	448,00
Інші фінансові доходи	317	944	627	197,90
Фінансові витрати	94643	94643	0	0,00
Фінансовий результат від фінансової діяльності: прибуток (збиток)	-94326	-93699	627	-0,67
Інші доходи	37878	39500	1622	4,28
Інші витрати	115315	28100	-87215	-75,63
Фінансовий результат від іншої діяльності: прибуток (збиток)	-77437	11400	88837	-114,72
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток (збиток)	-125358	172003	297361	-237,21
Витрати (дохід) з податку на прибуток	0	0	0	0,00
Чистий фінансовий результат: прибуток (збиток)	-125358	172003	297361	-237,21

Обсяг постійних витрат не залежить від обсягу доходу, отже, при плануванні обсяг постійних витрат не зміниться і буде дорівнювати 798048,5 тис. грн, а обсяг змінних витрат складе 622658 тис. грн ($489126,5 * 1,273$), де 1,273 – плановий темп росту чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у 2021 році. Відповідно, загальна сума витрат від реалізації буде дорівнювати 1420706,5 тис. грн. Тоді фінансовий результат від реалізації буде прибуток буде дорівнювати 160748 тис. грн.

За рахунок збільшення доходу від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковуються по справедливій вартості, планується збільшити операційні доходи на 12,5 млн грн. в рік, а відповідні витрати збільшити на 10,6 млн грн. Крім того, неприпустимим є отримання штрафних санкцій, які у 2020 році склали 12 млн грн. грн. Необхідним є формування резерву сумнівних боргів на рівні попереднього року, тобто у сумі у сумі 10,1 млн грн. Відповідно інші операційні доходи збільшаться на 24500 тис. грн. або на 10,4% і будуть дорівнювати 260380 тис. грн., а інші операційні витрати зростуть на 22600 тис. грн. або на 15,7% і будуть дорівнювати 166826 тис. грн. Тоді фінансовий результат від іншої операційної діяльності буде прибуток у розмірі 93554 тис. грн., що більше ніж у попередньому періоді на 1900 тис. грн. або на 2,07%.

Враховуючи вищенаведене, прибуток від операційної діяльності у плановому 2021 році буде дорівнювати 254301,5 тис. грн., що на 207897 тис. грн. або на 448% більше ніж у попередньому періоді в основному за рахунок забезпечення рентабельності реалізації сільськогосподарської продукції.

Фінансові витрати, які складаються з відсотків за довгостроковими та короткостроковими позиками («Український банк» у доларах США, відсоткова ставка 3,25%-4,5%) плануємо на рівні попереднього року, так як плановому періоді залучення додаткових кредитів або їх повне погашення не планується. Інші фінансові доходи плануємо як середню за три передпланових роки. Тоді фінансовий результат від фінансової діяльності у

2021 році буде збиток у розмірі 93699 тис. грн, що на 627 тис. грн. або на 0,67% менше ніж у передплановому році.

Підприємство планує отримати інші доходи у розмірі 39500 тис. грн від реалізації сільськогосподарської техніки, яка не використовується в господарській діяльності, залишкова вартість яких складає 28100 тис. грн. Уцінка необоротних активів і фінансових інвестицій, а також інші витрати на відміну від звітного періоду не плануються. Відповідно, фінансовий результат від іншої її діяльності у 2021 році на відміну до 2020 р. буде прибуток розмірі 11400 тис. грн.

ТОВ «Сігнет-центр» відноситься до 4 групи платників податків – сільськогосподарських виробників, тому податок на прибуток не нараховувався, таким чином, у 2021 році плановий прибуток до оподаткування та чистий прибуток буде складати 172003 тис. грн. на відміну від збитку у розмірі 125358 тис. грн. у 2020 році.

Таким чином, результати, отримані в процесі планування, свідчать про те, що єдиним збитковим напрямком діяльності підприємства є фінансова діяльність. Операційна та інша діяльність будуть прибутковими для підприємства, відповідно, ТОВ «Сігнет-центр» буде знаходитися вже в зоні прибутку на відміну від зони збитку у попередньому передплановому році.

Проведемо перспективну оцінку рентабельності доходів підприємства (табл. 3.3).

Таким чином, всі показники рентабельності доходів підприємства у плановому періоді мають позитивну тенденцію до зростання. Так, кожна гривня чистого доходу від реалізації буде генерувати 12,37 коп валового прибутку, що на 1,22 коп. менше, ніж у 2020 році; на 1 грн доходу від операційної діяльності буде припадати 5,08 коп прибутку від операційної діяльності (більше на 1,94 коп.); кожна гривня всід доходів підприємства забезпечує отримання 10,39 коп чистого прибутку (більше на 15 коп).

Таблиця 3.3

**Оцінка показників рентабельності доходів ТОВ «Сігнет-центр»
у плановому періоді**

Показники	2020	2021	Абсолютний приріст
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	1241926	1581454	339528
Дохід від операційної діяльності	1477806	1841834	364028
Загальна сума доходів	2721752	1882278	-839474
Валовий прибуток	138494	195605	57111
Фінансовий результат від операційної діяльності : прибуток	46405	93554	47149
Чистий фінансовий результат: прибуток (збиток)	-125358	195605	320963
<i>Рентабельність доходу від реалізації</i>	<i>11,15</i>	<i>12,37</i>	<i>1,22</i>
<i>Рентабельність доходу від операційної діяльності</i>	<i>3,14</i>	<i>5,08</i>	<i>1,94</i>
<i>Загальна рентабельність доходів господарської діяльності</i>	<i>-4,61</i>	<i>10,39</i>	<i>15,00</i>

Проведемо факторний аналіз планової рентабельності доходів господарської діяльності - Р_д (пл.):

- рентабельність доходів господарської діяльності за плановим чистим прибутком і перед плановою сумою доходів (Р_д):

$$Р_{д'} = 195605 / 2721752 * 100\% = 7,19\%$$

- зміна рентабельність доходів господарської діяльності за рахунок зростання чистого прибутку:

$$Р_{д'} - Р_{р2020} = 7,19\% - (-4,61)\% = 11,8\%$$

- зміна рентабельності доходів господарської діяльності за рахунок зменшення загальної суми доходів:

$$Р_{д2021} - Р_{д'} = 10,39\% - 7,19\% = 3,2\%$$

Таким чином, збільшення чистого прибутку на 320963 тис. грн спричинило збільшення рентабельності доходів на 11,8%, а зменшення загальної суми доходів на 839474 тис. грн обумовило зростання рентабельності доходів господарської діяльності а 3,2%. Тобто зміна обох факторів вплинула позитивно на показник рентабельності.

Проведемо перспективну оцінку рентабельності витрат підприємства (табл. 3.4).

Таблиця 3.4

**Оцінка показників рентабельності витрат ТОВ «Сігнет-центр»
у плановому періоді**

Показники	2020	2021	Абсолютний приріст
Валовий прибуток , тис. грн	138494	195605	57111
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток , тис. грн	46405	93554	47149
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток (збиток), тис. грн	-125358	172003	297361
Витрати операційної діяльності , тис. грн	1431401	1587533	156132
Загальна сума витрат, тис. грн	1641359	1710276	68917
Рентабельність виробничих витрат, %	12,55	14,11	1,56
Рентабельність операційних витрат, %	3,24	5,89	2,65
Загальна рентабельність (збитковість) витрат господарської діяльності , %	-7,64	10,06	17,70

Таким чином, всі показники рентабельності витрат мають у плановому 2021 році позитивну тенденцію до зростання. Так, кожна гривня виробничих витрат буде генерувати 14,11 коп валового прибутку, що на 1,56 копійок більше, ніж у 2020 році; кожна гривня операційних витрат обумовить отримання 5,89 копійок прибутку від операційної діяльності, що на 2,63 коп більше, ніж у передплановому році; 1 грн загальних витрат буде забезпечуват отримання 10,06 коп. прибутку до оподаткування (більше на 17,7 коп.).

Для визначення позитивної тенденції загальної рентабельності витрат господарської діяльності (Рв) у 2021 році здійснимо факторний аналіз даного показника:

- рентабельність витрат господарської діяльності за плановим фінансовим результатом до оподаткування і передплановими витратами (Рв')

$$Рв' = 172003/1641359*100\% = 10,50\%$$

- зміна рентабельності витрат господарської діяльності за рахунок зростання прибутку від оподаткування:

$$P_{B'} - P_{B2020} = 10,50\% - (-7,64\%) = 18,14\%$$

- зміна рентабельності витрат господарської діяльності за рахунок збільшення загальної суми витрат:

$$P_{B2021} - P_{B'} = 10,06\% - 10,50\% = -0,44\%$$

Таким чином, зростання прибутку до оподаткування на 297361 тис. грн обумовило зростання рентабельності витрат на 18,14% (позитивний фактор), а зростання загальної суми витрат на 68917 тис. грн спричинило зменшення рентабельності витрат на 0,44% (негативний фактор).

Проведений аналіз дозволяє зробити висновок про ефективність запропонованих рекомендацій та значне підвищення прибутковості та рентабельності ТОВ «Сігнет-центр» у плановому періоді.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Прибуток та рентабельність підприємства є основними показниками економічної ефективності підприємства. Зниження рентабельності вітчизняних підприємств та збитковість деяких видів економічної діяльності свідчить про необхідність підвищення ефективності управління прибутком та рентабельністю підприємств. Процес управління прибутком та рентабельністю підприємства здійснюється у рамках реалізації загальної політики управління фінансами підприємства та включає ряд послідовних етапів.

Проведено дослідження стану управління прибутком та рентабельністю підприємства на прикладі ТОВ «Сігнет-центр, основним видом діяльності якого є вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур. За результатами проведених розрахунків можна зробити висновки стосовно зменшення ефективності роботи підприємства у 2020 році і отримання чистого збитку. Єдиним прибутковим видом діяльності підприємства була інша операційна діяльність, за всіма іншими видам діяльності підприємство отримало збиток. У 2018 р. та у 2019 р. чистий прибуток не споживався, а повністю капіталізувався, що збільшило нерозподілений прибуток підприємства, а отриманий за результатами діяльності чистий збиток зменшив суму нерозподіленого прибутку.

Здійснено оцінку факторів впливу на управління прибутком ТОВ «Сігнет-центр», а саме доходів і витрат. Найбільшу частку в структурі доходів підприємства за весь період, що досліджується, займає чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Встановлено, що на підприємстві спостерігається негативна тенденція до значного зменшення реалізації практично всіх видів сільськогосподарської продукції, а найбільшою за обсягом та часткою є дохід від реалізації кукурудзи. В структурі витрат найбільша питома вага притаманна собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), а в її складі найбільшими є

інші витрати. Незважаючи на позитивну тенденцію до зменшення практично всіх видів витрат, що відносяться до собівартості, виявлено негативну тенденцію до збільшення витратомісткості реалізації за рахунок перевищення темпу падіння доходу від реалізації над собівартістю.

Проведена оцінка показників рентабельності доходів, витрат та ресурсних показників ТОВ «Сігнет-центр» свідчить про суттєве зниження практично всіх розрахованих коефіцієнтів. Проведений факторний аналіз показників рентабельності підприємства. Встановлено, що зменшення валового прибутку на 139832 тис. грн обумовило зменшення рентабельності доходу від реалізації на 9,04%, а зменшення чистого доходу від реалізації на 305810 тис. грн спричинило зростання рентабельності реалізації на 2,2%. Зростання витрат на 603493 тис. грн обумовило зниження рентабельності витрат на 21,82%, а зменшення прибутку до оподаткування на 125358 тис. грн спричинило зменшення рентабельності витрат на 4,27%. За рахунок зростання майна на 162847,5 тис. грн збитковість майна збільшилася на 12,56%, а отримання чистого збитку, що зменшило позитивний фінансовий результат на 243705 тис. грн збільшило показник на 0,5%.

За результатами проведеного аналізу встановлено основні напрямки вдосконалення системи управління прибутком ТОВ «Сігнет-центр»: нарощення обсягів вирощування та реалізації сільськогосподарської продукції за рахунок підвищення врожайності з 1 га; збільшення продуктивності тваринницького напрямку як за рахунок зростання поголів'я дійних корів, так і за рахунок підвищення надоїв на одну корову; поліпшення якості сільськогосподарської продукції, а також збільшення жирності та вмісту білка в молоці; комплектування техніки додатковим обладнанням, покликаним підвищити точність висіву та якість збирання врожаю; - оптимізація норм висіву та норм внесення добрив і ЗЗР для отримання високого показника урожайності за рахунок застосування систем точного землеробства; доведення обсягу послуг з доробки насіння та виробництва цукру до фактичної виробничої потужності; розширення обсягу

надання елеваторних послуг (послуг сушіння, зберігання, очистки а також викупу зерна); продаж зайвої б/в сільськогосподарської техніки та іншого майна з використанням власних та сторонніх інформаційних ресурсів; зниження собівартості продукції за рахунок більш раціонального використання матеріальних ресурсів, виробничих потужностей і площ, робочої сили і робочого часу; постійне проведення маркетингового аналізу ринку, поведінки споживачів і конкурентів; постійне підвищення кваліфікації персоналу; грамотна побудова договірних відносин із постачальниками, посередниками, покупцями та ін.

Розраховано точку беззбитковості підприємства та точку мінімального рівня рентабельності. На підставі запропонованих рекомендацій здійснено планування фінансових результатів ТОВ «Сігнет-центр». Визначено, що прибуток від операційної діяльності у плановому 2021 році буде дорівнювати 254301,5 тис. грн., що на 207897 тис. грн. або на 448% більше ніж у попередньому періоді в основному за рахунок забезпечення рентабельності реалізації сільськогосподарської продукції. Плановий прибуток до оподаткування та чистий прибуток буде складати 172003 тис. грн. на відміну від збитку у розмірі 125358 тис. грн. у 2020 році. Єдиним збитковим напрямком діяльності підприємства є фінансова діяльність за рахунок сплати відсотків за довгостроковими та короткостроковими кредитами.

Таким чином, всі показники рентабельності доходів і витрат підприємства у плановому періоді мають позитивну тенденцію до зростання. Здійснена оцінка факторів впливу на рентабельність доходів господарської діяльності та загальну рентабельність витрат господарської діяльності. Проведений аналіз дозволяє зробити висновок про ефективність запропонованих рекомендацій та значне підвищення прибутковості та рентабельності ТОВ «Сігнет-центр» у плановому періоді.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрійчук В. Г. Економіка аграрних підприємств: підручник. 2-ге вид., доп. і перероблене. К.: КНЕУ, 2012. 624 с.
2. Баліцька В. В. Рентабельність діяльності суб'єктів господарювання України: оцінювання істинних результатів. *Актуальні проблеми економіки*, 2012. № 11. С. 120-130. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ape_2012_11_17.pdf.
3. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2018. 292 с.
4. Берляк Г.В., Пиріжок С.Є. Особливості формування, обліку та розподілу прибутку інноваційного підприємства. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2020. Вип.3(47). С. 9-13. URL: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/view/223510>.
5. Бланк И.А. Управление прибылью : підручник.- К.: «Ника-Центр», 1998.-544 с.
6. Бланк І.О., Ситник Г.В., Андрієць В.С. Управління фінансами підприємств : підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 792 с.
7. Боднарюк В. А. Концептуальні підходи до управління прибутком торговельних підприємств. *Науковий вісник НЛТУ України*, 2017. Вип. 22.4. С. 169-175. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/nvnltu_2012_22.4_31.pdf.
8. Бойчик І.М. Економіка підприємства : підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
9. Бондар М. І. Звітність підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. 570 с.
10. Бочко О. Ю., Проскура В.Ф. Основи планування діяльності підприємств невиробничої сфери : навч. посіб. К.: Ліра-К, 2014. 218 с.
11. Вахович І. М., Волинчук Ю.В. До питання управління фінансово-економічними результатами підприємства. *Економічний форум*, 2015. № 3. С. 275–279. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfor_2015_3_43.

12. Гаврилко Т.О., Прокопенко Н.В. Якісні інноваційні рішення як умова прибуткової діяльності підприємств в конкурентному середовищі. *Гроші, фінанси і кредит*, 2020. Вип. 49. С. 151-147. URL: http://bses.in.ua/journals/2020/49_2020/27.pdf.
13. Галушка О. Р. Особливості формування прибутку підприємства *Управління розвитком*, 2013. № 14. С. 131-134. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Uproz_2013_14_54.pdf.
14. Гамалій В. Ф., Загреба М.М. Методика оцінки та аналізу динаміки фінансового стану підприємств. *Бізнес Інформ*, 2016. № 4. С. 164-167. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/binf_2012_4_51.pdf.
15. Гетьман О.О. Економіка підприємства: навч. посіб. 2-ге видання. К.: Ліра-К, 2017. 488 с.
16. Горбач Л.М. Економіка підприємства: навч. пос. К.: Ліра-К, 2018. 284 с.
17. Господарський кодекс України № 436 – IV від 16.01.2003. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/436-15>.
18. Дем'яненко Т.І. Управління прибутком і рентабельністю промислових підприємств та напрями його вдосконалення. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*, 2020. №7. С.32-38. URL: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2020/41-2020/7.pdf>.
19. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
20. Денежко К. А. Аналіз підвищення рентабельності підприємств роздрібною торгівлі в Україні. *Управління розвитком*, 2014. № 4. С. 59-61. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Uproz_2014_4_24.pdf.
21. Економіка підприємства, збірник засобів діагностики : навч. посіб. / за заг ред. М. В. Афанасьєва. К. : Ліра-К, 2013. 112 с.
22. Економіка підприємства: підручник / І.О. Чаюн, Г.М. Богославець, Л.Л. Стасюк та інші. К. Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. 569 с.

23. Економіка підприємства: навчальний посібник. / уклад. Мішенін Є.О., Балацький Є.О., Дутченко О.М. та ін. Харків : «Диса Плюс», 2015. 336 с.
24. Економіка та фінанси підприємства: методика розв'язання практичних задач : навч. посіб. / Л.О. Лігоненко, І.В. Височин, О.В. Корольова-Казанська та ін. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. 336 с.
25. Єпіфанова І.Ю., Гуменюк В.С. Прибутковість підприємства: сучасні підходи до визначення сутності. *Економіка та суспільство*, 2016. № 3. С. 189–192. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2016_3_14.
26. Захарченко В. І. Економіка підприємства : навч. посіб. К.: Ліра-К, 2014. 300 с.
27. Кулішов В. В. Економіка підприємства: теорія і практикум: навч. посіб. К. : Ліра-К, 2014. 208 с.
28. Лазебник Л.Л. Стефанк В.М. Забезпечення прибутковості підприємства в умовах посилення конкуренції на прикладі компанії «Кернел». *Економічний вісник*, 2020. №2. С. 182-192. URL: https://ev.nmu.org.ua/docs/2020/2/EV20202_182-192.pdf.
29. Майборода О.Є., Сукрушева Г.О., Куліш Є.В. Теоретична сутність категорії «прибуток підприємства» *Економіка і суспільство*. 2017. №10. С. 310- 313.
30. Мельнік Л. Г. Економіка підприємства : навч. посіб. К.: Ліра-К, 2015. 876 с.
31. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : Наказ Міністерства фінансів України №433 від 28.03.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13/conv>.
32. Мних Є.В., Барабаш. Фінансовий аналіз: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ : КНТЕУ, 2014. 535 с.
33. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Наказ Міністерства фінансів України №73 від 07.02.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

34. Непочатенко О. О. Фінанси підприємств : підручник . К. : ЦУЛ, 2013. 504 с.
35. Офіційний сайт ТОВ «Сігнет-центр» URL: <http://cygnet.ua/novini/>
36. Павлюк І.О. Управління прибутком підприємства в умовах сьогодення. *Вісник Хмельницького національного університету*, 2020. №1. С. 84-88. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/01/18.pdf>.
37. Патарідзе-Вишинська М.В. Визначення та облік фінансового результату: вітчизняний і зарубіжний досвід. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2016. № 2. С. 25–37.
38. Петрович Й. М., Прокопишин-Рашкевич Л.М. Економіка і фінанси підприємства : навч. посіб. Львів : Магнолія, 2014. 408 с.
39. Планування діяльності підприємств: навчальний посібник. [видання друге, доповнене і перероблене] / Н.П. Резнік, О.О. Непочатенко, Л.В. Транченко та ін. К. : КиМУ, 2014. 448 с.
40. Податковий кодекс України Податковий № 2755-IV від 02.12.2010 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
41. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток». Наказ Міністерства фінансів України №353 від 28.12.2000 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01>.
42. Про захист економічної конкуренції : Закон України № 2211-III від 11.01.2001 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
43. Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо запровадження податку на виведений капітал на заміну податку на прибуток підприємств №3665-1 від 16.06.2020 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?p_f3511=69156
44. Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо запровадження податку на виведений капітал на заміну податку на прибуток підприємств №3665-1 від

30.06.2020 р. URL: [http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=69305]

45. Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо податку на виведений капітал № 8557 від 05.07.2018 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64356.

46. Сисоєнко І.А., Карлюка Д.О. Прогнозування прибутку та рентабельності підприємства у забезпеченні фінансової безпеки підприємства. *Причорноморські економічні студії*, 2020. Випуск 50-2. С. 143-147. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2020_50\(2\)_29](http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2020_50(2)_29).

47. Сіменко І. В. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. К. : Ліра-К, 2013. 384 с.

48. Скалюк Р. В. Управління прибутком підприємств: стратегічний підхід *Фінанси, облік і аудит*, 2013. Вип. 2. С. 109-118. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Foa_2013_2_15.pdf.

49. Слав'юк Р. А. Фінанси підприємств: підручник. К.: Знання, 2010. 550 с.

50. Тарасенко І. О. Фінанси підприємств : підручник / І. О. Тарасенко, Н. М. Любенко. – К. : КНУТД, 2015. – 360 с.

51. Тульчинська С.О. Основи управління прибутком підприємства. *Ефективна економіка*, 2018. №2. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2018/4.pdf.

52. Фінанси підприємств: підручник / А. М. Поддєрьогін та ін. кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". 8-е вид., переробл. та допов. К. : КНЕУ, 2013. 519 с.

53. Яркіна Н.М. Економіка підприємства : навч. посіб. 2-ге вид. перероб. і доп. К.: Видавництво Ліра-К, 2017. 596 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Показники оцінки рентабельності підприємства, %

Найменування показника	Алгоритм розрахунку	Порядок розрахунку за даними форми №1, форми №2 (рядки, графи)
<i>Показники рентабельності реалізованої продукції (дохідні показники)</i>		
Рентабельність (збитковість) доходу від реалізації	$\frac{Пв(Зв)}{ЧДР} \times 100\%$	$\frac{ф.№2 : p.2090(2095) \times 100\%}{ф.№2 : p.2000}$
Рентабельність (збитковість) доходу від операційної діяльності	$\frac{ФРоп}{Доп} \times 100\%$	$\frac{ф.№2 : p.2190(2195) \times 100\%}{ф.№2 : p.2000 + p.2120}$
<i>Показники рентабельності витрат (витратні показники)</i>		
Рентабельність (збитковість) виробничих витрат	$\frac{Пв(Зв)}{Сб} \times 100\%$	$\frac{ф.№2 : p.2090(2095) \times 100\%}{ф.№2 : p.2050}$
Рентабельність (збитковість) операційних витрат	$\frac{ФРоп}{Воп} \times 100\%$	$\frac{ф.№2 : p.2190(2195) \times 100\%}{ф.№2 : p.2050 + p.2130 + p.2150 + p.2180}$
Загальна рентабельність (збитковість) витрат господарської діяльності	$\frac{ФРдооп}{В} \times 100\%$	$\frac{ф.№2 : p.2290(2295) \times 100\%}{ф.№2 : p.2050 + p.2130 + p.2150 + p.2180 + p.2250 + p.2255 + p.2270}$
Чиста рентабельність (збитковість) витрат господарської діяльності	$\frac{ФРч}{В} \times 100\%$	$\frac{ф.№2 : p.2350(2355) \times 100\%}{ф.№2 : p.2050 + p.2130 + p.2150 + p.2180 + p.2250 + p.2255 + p.2270 + p.2300}$
<i>Показники рентабельності капіталу (активів) (ресурсні показники)</i>		
Рентабельність (збитковість) сукупного капіталу	$\frac{ФРч}{Кс} \times 100\%$	$\frac{ф.№2 : p.2350(2355) \times 100\%}{ф.№1 : (p.1900, гр.3 + p.1900, гр.4) / 2}$
Рентабельність (збитковість) власного капіталу	$\frac{ФРч}{ВКс} \times 100\%$	$\frac{ф.№2 : p.2350(2355) \times 100\%}{ф.№1 : (p.1495, гр.3 + p.1495, гр.4) / 2}$
Рентабельність (збитковість) позикового капіталу	$\frac{ФРч}{ПКс} \times 100\%$	$\frac{ф.№2 : p.2350(2355) \times 100\%}{ф.№1 : (p.1595, гр.3 + p.1595, гр.4 + p.1695, гр.3 + p.1695, гр.4) / 2}$

Продовження Додатку А

Найменування показника	Алгоритм розрахунку	Порядок розрахунку за даними форми №1, форми №2 (рядки, графи)
Рентабельність (збитковість) майна	$\frac{\Phi P_{ч}}{A_c} \times 100\%$	$\frac{\text{ф.№2} : p.2350(2355) \times 100\%}{\text{ф.№1} : (p.1300, \text{гр.3} + p.1300, \text{гр.4}) / 2}$
Рентабельність (збитковість) необоротних активів	$\frac{\Phi P_{ч}}{HAc} \times 100\%$	$\frac{\text{ф.№2} : p.2350(2355) \times 100\%}{\text{ф.№1} : (p.1095, \text{гр.3} + p.1095, \text{гр.4}) / 2}$
Рентабельність (збитковість) оборотних активів	$\frac{\Phi P_{ч}}{OAc} \times 100\%$	$\frac{\text{ф.№2} : p.2350(2355) \times 100\%}{\text{ф.№1} : (p.1195, \text{гр.3} + p.1195, \text{гр.4}) / 2}$
Економічна рентабельність (збитковість)	$\frac{\Phi P_{дооп} + \Phi B}{A_c} \times 100\%$	$\frac{\text{ф.№2} : p.2290(2295) + p.2250}{\text{ф.№1} : (p.1300, \text{гр.3} + p.1300, \text{гр.4}) / 2} \times 100\%$

Умовні позначення:

Пв(Зв) – валовий прибуток (валовий збиток); ФРоп – фінансовий результат від операційної діяльності; ФРдооп – фінансовий результат до оподаткування; ФРч – чистий фінансовий результат; ЧДР – чистий дохід від реалізації продукції (товарів), робіт, послуг; Доп – дохід від операційної діяльності; В – витрати; Воп – операційні витрати; Кс – середня сума капіталу; ВКс – середня сума власного капіталу; ПКс – середня сума позикового капіталу; Ас – середня сума активів, HAc – середня сума необоротних активів; OAc – середня сума оборотних активів; ФВ – фінансові витрати.

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
			2020	01	01
Підприємство	<u>Товариство з обмеженою відповідальністю "Сізім-Центр"</u>	за ЄДРПОУ	38180739		
Територія	<u>Україна, Житомирська обл.</u>	за КОАТУУ	1824780301		
Організаційно-правова форма господарювання	<u>Товариство з обмеженою відповідальністю</u>	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності	<u>Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур</u>	за КВЕД	01.11		
Середня кількість працівників ¹	<u>682</u>				
Адреса, телефон	<u>вул. Заводська, буд. 5, с. Андрушки, Попільнянський район, Житомирська обл., 76340 13543</u>				
Одиниця виміру:	<u>тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)</u>				

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2019 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	Примітки	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	13	3 081	299 974
первісна вартість	1001		3 422	329 306
накопичена амортизація	1002		(341)	(29 332)
Незавершені капітальні інвестиції	1005		314	18 220
Основні засоби	1010	12	457 140	500 942
первісна вартість	1011		947 866	1 121 958
знос	1012		(490 726)	(621 016)
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016		-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017		-	-
Довгострокові біологічні активи	1020		-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021		-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022		-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-
інші фінансові інвестиції	1035	3	188 185	334 750
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	17	7 725	5 827
Відстрочені податкові активи	1045		-	-
Гудвіл	1050		-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065		-	-
Інші необоротні активи	1090		-	-
Усього за розділом I	1095		656 445	1 159 713

II. Оборотні активи				
Запаси	1100	15	822 756	667 288
Виробничі запаси	1101		38 107	47 002
Незавершене виробництво	1102		140 497	163 175
Готова продукція	1103		581 259	354 850
Товари	1104		62 893	102 261
Поточні біологічні активи	1110	14	43 635	22 626
Депозити перестраховування	1115		-	-
Векселі одержані	1120		-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	17	25 422	7 640
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	17	13 371	21 644
з бюджетом	1135		80 983	89 064
у тому числі з податку на прибуток	1136	17	38 831	38 958
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140		-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		173 906	8 791
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	17	29 735	24 943
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	18	9 481	20 736
Готівка	1166		1	-
Рахунки в банках	1167		6 664	20 729
Витрати майбутніх періодів	1170		879	1 313
Частка перестраховика у страхових резервах	1180		-	-
у тому числі в:				
резервах довгострокових зобов'язань	1181		-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182		-	-
резервах незароблених премій	1183		-	-
інших страхових резервах	1184		-	-
Інші оборотні активи	1190	17	1 085	906
Усього за розділом II	1195		1 201 253	864 951
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		-	-
Баланс	1300		1 857 698	2 024 664

Пасив	Код рядка	Примітки	На кінець звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400		3 964	3 964
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		-	-
Капітал у дооцінках	1405		156 966	159 250
Додатковий капітал	1410		-	-
Емісійний дохід	1411		-	-
Накопичені курсові різниці	1412		-	-
Резервний капітал	1415		-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		799 609	941 005
Неоплачений капітал	1425		-	-
Вилучений капітал	1430		-	-
Інші резерви	1435		-	-

Усього за розділом I	1495	19	960 539	1 104 219
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	20	45 412	18 453
Інші довгострокові зобов'язання	1515	22	12 329	300 048
Довгострокові забезпечення	1520	-	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-	-
Страхові резерви	1530	-	-	-
у тому числі:	1531	-	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-	-
Призовий фонд	1540	-	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-	-
Усього за розділом II	1595		57 741	318 501
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	20	375 045	417 355
Векселі видані	1605	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	22	53 725	60 753
товари, роботи, послуги	1615	24	15 385	6 123
розрахунками з бюджетом	1620	24	3 140	2 765
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-	-
розрахунками зі страхування	1625	24	10	17
розрахунками з оплати праці	1630	24	195	140
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	24	52 025	27 805
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	293 403	68 449
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	24	25 865	6 051
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-	-
Поточні забезпечення	1660	24	128	71
Доходи майбутніх періодів	1665	-	2 319	1 301
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	18 178	11 114
Усього за розділом III	1695		839 418	601 944
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття				
	1700	-	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду				
	1800	-	-	-
Баланс	1900		1 857 698	2 024 664

Керівник

Баришполь Г.Р.

Головний бухгалтер

Микуляк Т.М.

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

Коди		
2020	01	01
38180739		

Підприємство **Товариство з обмеженою відповідальністю "Сігнет-Центр"**
(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 р.

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	Примітки	Форма №2 Код за ДКУД 1801003	
			За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5	1 547 736	982 510
Чисті зароблені страхові премії	2010		-	-
Премії підписані, валова сума	2011		-	-
Премії, передані у перестраховування	2012		-	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	6	(1 269 410)	(823 562)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		-	-
Валовий :				
прибуток	2090		278 326	158 948
збиток	2095		-	-
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		-	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		-	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		-	-
Інші операційні доходи	2120	9	125 822	384 278
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і с/г продукції	2122		94 484	352 350
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		-	-
Адміністративні витрати	2130	7	(68 795)	(34 824)
Витрати на збут	2150	8	(118 647)	(54 206)
Інші операційні витрати	2180	10	(80 248)	(83 991)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою	2181		-	-

вартістю				
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		27 162	22 367
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190		136 458	370 205
збиток	2195		-	-
Доход від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220		1 646	870
Інші доходи	2240		72 804	669
Дохід від благодійної допомоги	2241		-	-
Фінансові витрати	2250		(77 993)	(28 080)
Втрати від участі в капіталі	2255		-	-
Інші витрати	2270		(14 544)	(1 481)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		-	-
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290		118 371	342 183
збиток	2295		-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350		118 371	342 183
збиток	2355		-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		24 884	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		-	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445		-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		24 884	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		24 884	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		143 255	342 183

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Матеріальні затрати	2500		1 993 881	2 580 294
Витрати на оплату праці	2505		114 122	89 528
Відрахування на соціальні заходи	2510		22 271	17 352
Амортизація	2515		91 721	55 829
Інші операційні витрати	2520		309 282	768 149
Разом	2550		2 531 277	3 511 152

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Середньорічна кількість простих акцій	2600		-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650		-	-

Керівник

Баришполь Г.Р.

Головний бухгалтер

Микуляк Т.М.

Продовження ДОДАТКА Б

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "Сізім-Центр"		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
	Територія	Україна, Житомирська обл.	за ЄДРПОУ	2020	01	01
	Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	38180739		
	Вид економічної діяльності	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	за КОПФГ	1824780301		
			за КВЕД	240		
Середня кількість працівників ¹	682				01.11	
Адреса, телефон	буль.Заводська, буд.5, с.Андрушки, Попільнянський район, Житомирська обл., 76340 13543					
Одиниця виміру:	тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)					

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці);
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 р.**

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	Примітки	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	13	3 081	299 974
первісна вартість	1001		3 422	329 306
накопичена амортизація	1002		(341)	(29 332)
Незавершені капітальні інвестиції	1005		314	18 220
Основні засоби	1010	12	457 140	500 942
первісна вартість	1011		947 866	1 121 958
знос	1012		(490 726)	(621 016)
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016		-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017		-	-
Довгострокові біологічні активи	1020		-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021		-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022		-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-
інші фінансові інвестиції	1035	3	188 185	334 750
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	17	7 725	5 827
Відстрочені податкові активи	1045		-	-
Гудвіл	1050		-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065		-	-
Інші необоротні активи	1090		-	-
Усього за розділом I	1095		656 445	1 159 713

резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	906	3 300
Усього за розділом II	1195	864 951	734 264
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	2 024 664	2 183 393

Писив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3 964	3 964
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	159 250	117 215
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	941 005	855 415
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	1 104 219	976 594
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відтрончені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	18 453	137 534
Інші довгострокові зобов'язання	1515	300 048	378 501
Довгострокові забезпечення	1520	-	11 125
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	318 501	527 160
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	417 355	401 108
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	60 753	96 100
товари, роботи, послуги	1615	6 123	6 696
розрахунками з бюджетом	1620	2 765	2 642
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	17	153
розрахунками з оплати праці	1630	140	629
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	27 805	72 915
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	68 449	60 202
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	6 051	5 681
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	71	13 933
Доходи майбутніх періодів	1665	1 301	1 301
Відтрончені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	11 114	18 279
Усього за розділом III	1695	601 944	679 639
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	2 024 664	2 183 393

Керівник

Головний бухгалтер

Е.П. Бариньоль
Господар
Руксанович
Е.П. Микунік
Тетяна
Микола

Бариньоль Г Р

Микунік Т М

1. Відзначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Гол. Бухгалтер Микунік Т. М.

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "Сігнет-Центр"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ		
2021	01	01

за ЄДРПОУ

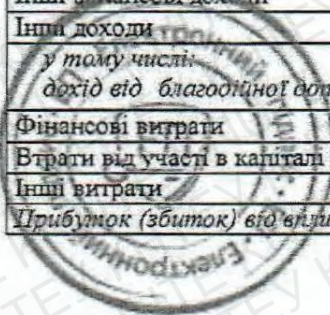
ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2020 р.

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 241 926	1 547 736
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховання	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 103 432)	(1 269 410)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	138 494	278 326
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	235 880	125 822
у тому числі:	2121	216 738	94 484
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(85 085)	(68 795)
Витрати на збут	2150	(98 658)	(118 647)
Інші операційні витрати	2180	(144 226)	(80 248)
у тому числі:	2181	65 706	27 162
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	46 405	136 458
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	317	1 646
Інші доходи	2240	37 878	72 804
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(94 643)	(77 993)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(115 315)	(14 544)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	118 371
збиток	2295	(125 358)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	118 371
збиток	2355	(125 358)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	2	24 884
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	2	24 884
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	2	24 884
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(125 356)	143 255

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1 229 302	684 966
Витрати на оплату праці	2505	117 914	114 122
Відрахування на соціальні заходи	2510	22 409	22 271
Амортизація	2515	148 240	91 721
Інші операційні витрати	2520	394 932	309 282
Разом	2550	1 912 797	1 222 362

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Барішполь ГР

Микуляк ТМ

Тол. Бухгалтер Микуляк Т. М.